

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Director :
GAVRIL POP

Intemeială la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția și administrația:
BRAȘOV, STR. REGELE CAROL I
No. 56-58.
Telefon: 2440.

Jaf, nu speculă!

Problema speculei este o sabie cu două tăișuri: dacă ceri să fie aplicate măsurile cu toată severitatea, de cele mai multe ori tăișul sabiei se îndreaptă împotriva-ti. De o neglijezi cu bună știință, pășești la fel. Lumea care suferă de pe urma ei, te învinuiește de complicitate cu speculanții.

Gazetarul este pus astfel în fața unei dileme, din care nu știe cum să se descurce.

Un corespondent ocazional îmi trimite o scrisoare în care îmi adresează cuvinte grele și acuza nemeritate, cașcând eu aș fi vinovat de specula nesăbuită care s'a abătut ca o păcoste peste capul omului sărac.

„Faceți literatură — îmi scrie acesta — și vă ocupați în fiecare număr de probleme politice lăsând în părăsire acelea care interesează obștea. Ne ard atâtea necazuri încât nici nu mai simțim că speculanții își bat joc de noi în așa măsură...”

Și totuși, câtă dreptate are omul acesta care-și părăsă amarul împotriva primului întâlnit în cale! Altul s'ar fi supărat și i-ar fi aruncat scrisoarea la coș. Eu sunt de altă părere. Trebuie să-i dovedești omului care suferă că-i împărtășești durerea, că ești alături de el în clipele grele pe care le petrece, și atunci povara îi pare mai ușoară.

Întă că și scriitorul acestor rânduri, bănuiește de complicitate cu speculanții, face parte din rândul nenumăraților cetățeni care-și înabuse în piept revolta împotriva celor ce atentează nestingheriți la punga omului sărac.

Deși s'a dat gazetarului toată libertatea criticii și latitudinea înșierării abuzurilor, o conjunctură specială, dela o localitate la alta, îl oprește să spună tot ce știe și tot ce vrea.

Să dau o pildă. Într'un număr trecut al ziarului, un redactor a apucat de guler un comerciant prins cu specula și l-a scuturat într'un articol, cu toată puterea. Întâmplarea a făcut ca cel vizat să facă parte dintr'o clasă privilegiată și veți înțelege ușor că, la un moment dat, a fost primejduită însăși existența ziarului! Pentru întâia oară în viața mea de gazetar cinstit a trebuit să suport umilinta desmințirii adevărului.

Cu toate acestea nu fug de risc. Adevărul trebuie scos la lumină cu orice preț. De aceea, voi încreta aci un fapt care mi-s'a întâmplat în Dumineca trecută (16 Februarie a. c.):

Imbolnăvindu-se unul din copii, am trimis la una din farmacii de serviciu un nepoțel cu următoarea rețetă, dându-i și suma de 100 lei:

Zinc oxid
Olio olivorum

à a gr. 50.

S'a întors în grabă și mi-a spus că mai are neopoe de 25 lei.

Intrigat de acest lucru, am trimis farmacistului un bilet cu următorul conținut: „Vă rog să-mă dați: 50 grame zinkweiss și 50 grame unt de lemn”.

Farmacista a observat pesemne intenția mea și a răspuns băiatului că „așa ceva nu se poate”.

Spre a nu-i da nimic de bănuiește, am lăsat să treacă o jumătate de zi și spre seară m'am prezentat la farmacie în persoană. Pe un ton blând și respectuos, am întrebat dacă are cumva de vânzare zinkweiss. Farmacistul a răspuns afirmativ. Tot așa și la întrebarea dacă are unt de lemn. I-am cerut cantitățile scrise în rețetă în dimineața aceleiași zile, pe care le-am achitat cu câte 25 lei fiecare, total 50 lei.

În ziua următoare am cerut relațiunile la un magazin de coloniale asupra costului celor două articole. Iată prețurile: oxidul

Comunicat asupra cercetărilor

In toată țara au fost arestate până Vineri 8942 persoane

Tribunalul Militar al Capitalei a pronunțat: 33 condamnări dela o lună la 7 ani detențiune riguroasă și 15 acbi ări

București, 22 (Rador). — Comunicat privitor la mersul cercetărilor rebeliunii din 21—23 Ianuarie 1941:

În urma descinderilor și perchezițiilor făcute de autorități până la 20 Februarie 1941 s'au obținut rezultatele următoare:

În Capitală au fost arestate 4311 persoane, dintre care Tribunalul Militar al comandamentului Capitalei a pus în libertate 1238. Printre persoanele arestate se află Gh. Doicescu, șef de rebeli.

În provincie au fost arestate 4631 persoane. Printre persoanele arestate se află Ciocănea Ion din Sighișoara și Bateu Constantin din Deva, șefi de rebeli.

CONDAMNĂRILE TRIBUNALULUI MILITAR

Tribunalul Militar al Capitalei a judecat în ziua de 20 Februarie 48 persoane, care au luat parte la rebeliune și a pronunțat 33 de condamnări și 15 achitări.

Au fost condamnați: la 7 ani detențiune riguroasă: Chirilă Enciu, plugar; la 5 ani

închisoare: Danciu Vasile, muncitor; la 4 ani închisoare: Mustață Constantin, funcționar, Dumitru Popescu, comerciant și Pasculescu Florian, absolvent de liceu. La 3 ani închisoare: Strepeniuc Boris, chimist; Nicolae Silvestru, muncitor; Ion Serban, muncitor; Ion St. Ion, tâmplar; Constantin Zamfir, muncitor; Sandu V. Badea, lemnar; Belie Alexandru, vopsitor și Crăciun Constantin, lăcătuș. La 2 ani închisoare: Ion V. Gheorghe, tâmplar; Antal Bela, sudor; Simion Eftiniz, lăcătuș; Vuculescu N., plugar; Constantin Ionescu, plugar și Ovidiu Popovici, funcționar. La 1 an închisoare: Spulber Mircea, șofer și Mureșanu Gh., comerciant. La 6 luni închisoare: Ion Constantin, electrician; Cenaclie Gh., funcționar particular și Pipoi Gh., paznic. La 4 luni închisoare: Alexandru Adam, tâmplar. La 1 lună închisoare: Popescu D. și Scoiu Toma, studenți.

Tribunalul Militar din Constanța a judecat și condamnat pe căpitanul Niță Antoniu dela căpitania portului Brăila la 5 ani muncă silnică și confiscarea averii, pentru participare la rebeliune.

Intreagă averea mobilă și imobilă a dlui V. Tillea, fost cetățean român, a fost sechestrată

București, 22. — Ministerul Justiției, aplicând dispozițiunile decretului-lege prin care s'a ridicat cetățenia d-lui Viorel Tillea pentru atitudine ostilă intereselor patriei, a dispus ca: întreaga avere ce posedă ex-cetățeanul Tillea în țară să fie sechestrată. Ca urmare, s'au luat mă-

suri pentru imobilizarea tuturor valorilor aflate depozitate la bănci, blocarea acțiunilor ce posedă la nenumăratele instituții comerciale, industriale și economice din România, cum și grevarea tuturor imobilelor, proprietatea sa.

de zinc costă 68 lei kilogramul, iar untul de lemn cel mai fin 224 lei. O cantitate de 50 de grame oxid de zinc il costă pe farmacist 5 lei și 40 de bani, iar aceeași cantitate de unt de lemn 11 lei 10 bani, în total 14 lei 50 de bani.

Dela această sumă până la 125 lei, cât trebuia să plătesc rețeta, este o diferență de 110 lei 50 bani. Socotit în procente, farmacistului îi revine un câștig de 150% la sută!

Supun aprecierii autorităților în drept și stimaților cetitori această pildă în toată splendoarea ei, fără să-i acord personal atențiunea comentariului.

Mă mărginesc doar să încretez aci un decret-lege elaborat în zilele acestea în Italia cu privire la pedepsirea speculei, decret care a trecut aproape neobservat, deși s'a publicat în toate ziarele:

Art. 1. — Cu excepția unor dispoziții speciale prevăzute în articolele următoare, sancțiunea stabilită de legile în vigoare pentru delictele privind producția, comerțul, reconstrucțiunile, rezervațiile oficiale,

lă, rechiziția, adunarea și distribuirea articolelor de primă necesitate, este triplată.

Art. 2. — Cel care sustrage, în orice chip consumului normal, articolele de primă necesitate în cantități însemnate, cu scopul de a determina lipsa lor pe piață, precum și sporirea prețurilor se pedepsește cu moartea. Dacă faptul nu a produs grave tulburări pieței, se va aplica pedeapsa muncii silnice. În toate cazurile, mărfurile vor fi confiscate.

Iată o lege care taie din rădăcini pofta oricărui comerciant italian de a specula prețurile!

Dela pedeapsa exemplară aplicată de legile italiene și până la blândeșea amenzilor aplicate de legile noastre, este o distanță care trebuie scurtată.

Până atunci, iubite cetitor, vei fi silit, dimpreună cu mine, să privești neputincios cum ți-se jefuește truda, fără milă, dar mai cu seamă fără frică.

Să așteptăm deci împreună acest soroc. Eu cred că nu va întârzia să sosească.

GAVRIL POP

Pactul bulgare-turc

Întelegerea între Turcia și Bulgaria a fost încheiată în clipa în care Anglia socotea că este mai stăpână pe situație în Sud-Est. Ea a răsturnat toate încercările engleze de a deslănțui războiul în această porțiune a Europei și a modificat simțitor planurile încercării Europei.

Consecințele pactului bulgare-turc se vor vedea în timpul cel mai apropiat. Teama dlui W. Churchill, manifestată într'un discurs recent, — în care a spus că „Germanii vor putea ajunge cu frontul până în India”, — pare să fie o realitate. Așa după cum din „stăpâna mărilor și a văzduhului” Anglia a căzut în situația de stăpânită, tot astfel planul de sugrumare a Europei se va întoarce acum împotriva ei, lațul începând să se strângă tot mai mult în jurul insulei britanice.

Doă nădejdi de alianță în Sud-Est îi mai rămăseseră: Bulgaria și Turcia. Și acestea s'au spulberat în fața abilității politice a diplomației germane.

Grecia este victima, ultimă victimă care a căzut în lațul propriei sale naivități. Este cea din urmă „protejată” a Angliei între țările Europei prăbușite rând pe rând tot din această cauză.

Din punct de vedere strategic, pactul bulgare-turc are o însemnătate covârșitoare. Statul major britanic nădăjduia să-și lărgescă bazele de acțiune prin ocuparea de puncte strategice în Bulgaria și Turcia. Obiectivul era distrugerea căilor de comunicație și a surselor de aprovizionare ale armatei germane, iar în rășărit, controlul strămtorilor și întărirea pazei la izvoarele de petrol. Aceste planuri receau și din atitudinea amenințătoare pe care propaganda britanică o luase în vremea din urmă față de Bulgaria, atitudine dictată de prebuzirea politicii în Sud-Est, observată de englezi încă de acum o lună.

Singura nădejde pe care se întemeiază acum Anglia este ajutorul Statelor Unite. Pactul bulgare-turc a produs în America o impresie profundă. Ziarele în unanimitate văd în el un mare eșec al politicii engleze în Sud-Est, fapt care poate avea o influență hotărâtoare asupra intervenționismului american. Potrivnicii pactului de ajutorare a Mării Britanii și-au înmulțit rândurile. Pe străzile tuturor marilor centre americane se produc manifestațiuni de masse care cer respingerea proiectului.

În aceste împrejurări, nu este exclus ca planurile americane de ajutorare să fie simțitor modificate. Un ziar din New-York îndrăznește să afirme că proiectul ar putea chiar să cadă. Poziția Angliei și a întregului imperiu englez ar fi în acest caz într'o situație precară.

Un prim rezultat al pactului bulgare-turc este intensificarea acțiunii în Africa. Pozițiile strategice ocupate de englezi în Cirenaica au avut de suferit cumplit în aceste două zile din urmă. Înaintarea coloanelor motorizate, având obiectivul în Tripolis, a fost oprită. Valuri tot mai mari de forțe aeriene, degajate din punctele ocupate înainte de încheierea pactului, pornesc spre (înțele vitale ale rezistenței britanice. Războiul ia o întorsătură nefavorabilă planurilor engleze.

O ultimă consecință a pactului bulgare-turc ar putea fi grăbirea lichidării marelui imperiu britanic.

Minte și inimă românească

Răboi literar

* CARMEN-SYLVA. S'au împlinit anul acesta douăzeci și cinci de ani dela moartea tovarășei de viață a lui Carol I, a Reginei Elisabeta, care a fost cunoscută în lumea artistică și intelectuală a premii sale sub numele de Carmen-Sylva. Regină blândă și cu multilaterale preocupări și inclinații artistice, ea a cultivat personal și pictura și muzica și literatura în care a scris și poezii și proză de limbă germană. Opera sa nu e atât de mare în sine judecată, cât prin raportarea la figura ei, la a cărei conturare și la a cărei cunoaștere mai adâncă este o prețioasă contribuție. Suflet liric, suav și delicat, Carmen Sylva a iubit țara noastră, cu al cărei peisagiu și cu al cărei suflet și-a găsit afinități nenumărate, risipite și explicate în operele sale. Aceste opere capătă astfel o altă valoare decât cea estetică: pe aceea a unei adeviziuni profunde, a unei iubiri sincere a unei Regine pentru țara sa. De aceea opera ei ne este mai aproape de suflet decât de aprecierea critică și mai dragă decât pentru a o pune în cântărele judecării obiective. Carmen Sylva a mai fost sprijinitorul vieții intelectuale, scriitoricești și artistice românești, în vremea sa și curtea austeră a lui Carol I căpăta o îndulcită corectare prin prezența Reginei poete, mereu înconjurată de un stol de poeți, pictori și muzicanți. Mulți scriitori români au fost încurajați de ea și dintre alte talente e destul să spun că marele nostru G. Enescu a fost descoperit și sprijinit tot de Carmen Sylva. Pentru ridicarea nivelului artistic și literar al premii sale, pentru menținerea unei tradiții, la noi vechi, de încurajare a artelor și culturii pentru simpatia exprimată literar pentru poporul român, figura Carmen-Sylvei rămâne obiect de cult românesc permanent.

* PETRU MAIOR. S'au împlinit în 14 Februarie 1941 nu mai puțin decât 120 de ani dela moartea unuia dintre cărturarii reprezentanți ai școlii latiniste, a lui Petru Maior. Alături de Samuil Micu și de Gh. Șincai, a fost unul din luptătorii care prin scrieri filologice și istorice a contribuit la crearea conștiinței naționale românești. Operele sale de căpetenie sunt: „Istoria pentru începutul Românilor în Dacia”, unde susține continuitatea elementului românesc în Dacia, împotriva savanților istorici ai vremii, cu care polemizează; „Lexiconul dela Buda” și „Dialogul dintre unchiu și nepot”, unde insistă în a dovedi latinitatea limbii române și unde aduce, în ultima operă, ideea revoluționară atunci, dar exactă, că ea e derivată nu din limba latină clasică, ci din acea vulgară, adică nu din limba operelor literare, ci din cea vorbită de popor. Teolog prin formație, el a mai scris și o serie de predici religioase. Cu ocazia acestui aniversar e momentul să ne mirăm, să ne întristăm și să ne rușinăm că nimeni n'a întreprins până acum publicarea într-o ediție critică a operelor sale complete. Vai! cu ce indiferență tratăm pe marii oameni care au pus muna lor la temelie României de azi!

* UN CERC DE STUDII LITERARE a fost inaugurat Duminică 16 Febr. crt. la Sibiu, pe lângă Seminarul de istoria literaturii române moderne. El este sub direcția d-lui D. Popovici, tânărul și eruditul profesor, titularul catedrei de istoria literaturii române, pe lângă facultatea de litere din Sibiu. Cunoaștem activitatea rodnică, serioasă, a d-lui D. Popovici. Dsa ne-a dat o temeinică monografie asupra lui I. Heliade Rădulescu, precum și un prim volum din operele acestuia, în curs de publicare la Fundațiile Regale. Om de vastă și profundă pregătire, așteptăm dela dsa lucrări prețioase personale, dar și o activitate însemnată universitară. Cercul de studii literare nou înființat dovedește munca profesorului în direcția adâncirii studiilor de istoria literaturii. Orice asemenea nouă instituție nu poate fi decât binevenită. Salutăm deci cu entuziasm începutul activității acesteia. În ședința dintâi, după cuvântul de deschidere al d-lui D. Popovici, d. asistent Iosif Pervain a comemorat, într-o comunicare, pe Vasile Alecsandri.

Din darea de seamă asupra ședinței — din Înălțarea I. 38 din 21 II. 1941 — reținem un detaliu picant, care ilustrează perfect moravurile noastre universitare: toți profesorii facultății de litere erau absenți! E bine să se noteze aceasta, pentru încrustarea climatului nostru cultural. În schimb li se cere interes pentru cultura studenților. Ca și cum se poate pretinde învățăceilor ceva care le lipsește maghiștrilor!

ARBITER

Răvaș*)

Cui T. C. Valea

Sufletul acesta bolnav de plecări, de revolte, de fum
Plânge, prietene, ca un copil de moș pe drum

Tu nu-l simți cum se sovrcolește să scape,
Unde-i fântâna cu apă vie să se adape?

Sufletul acesta cine mi l-o ogoia, cine?
Ce tinereți albe, cu dorurile frânte în piept ori în vine?

Unde-i poarta la care ostenit știu că va bate
Sufletul meu crescut în colibă mocânească la sate.

... Măi! Și-o să-l auziți odată cum urlă, ardeleneste...
Prins cu mâinile în toarta cerului, o să mi-l simțiți cum crește

Și-atunci, măi prieteni, Ineu l-oiu sfărâma în pumni
Și l-oiu soârli, merinde, la puii flămânzi de rumâni...

Sufletul acesta bolnav ce se sovrcolește, ce se sbate,
Am să-l împărțesc la toți năcăjiții de prin sate

... Măi, prieteni, măi!... voi nu știți cât mi-i sufletul de greu
C'am să-l asvârli 'n cer, ca pe o doină, la picioarele lui Dumnezeu,

De-o să încolțească din el holde mari, grâul și secara
Măi!... Și-or avea și Ardelenii mei pită, batăr în visuri, seara.

LUCIAN VALEA

*) Din volumul ce va apare săptămâna viitoare: „Mătâni pentru Fata Ardeleană”.

DE TOATE

POPULAȚIA SUD-ESTULUI EUROPEAN

Conform ultimelor recensăminte, Sud-estul Europei (Iugoslavia, Ungaria, România, Grecia, Bulgaria, Albania și Turcia) are o populație totală de 58,8 milioane locuitori. Densitatea populației este de 66 locuitori pe kmp. În comparație cu Reichul, Sud-estul nu este prea populat. În Germania (inclusiv Protectoratul și Guvernământul General) trăiesc, pe o suprafață de 820.000 kmp., peste 109 milioane de oameni, iar în Sud-est, pe o suprafață de 895.000 kmp., numai 58,8 milioane. Aceasta se explică prin faptul că Sud-estul constă în mare parte din terenuri stâncoase nepopulate, precum și din faptul că pământul nu este exploatat la maximum, ci cultivat după metode vechi. Dacă s'ar exploata sistematic acest spațiu, prin împăduriri, consolidări etc., fără îndoială că în Sud-est ar găsi hrană și de lucru o populație cu mult mai numeroasă. În urma schimbărilor din ultimul

timp, s'a modificat și situația populației diferitelor țări sud-estice. Astăzi, România nu mai este țara cea mai mare și cu cea mai numeroasă populație din Sud-est, ci Iugoslavia, care are o suprafață de cca. 248.000 kmp. și 15,7 milioane de locuitori. Apoi urmează, din punct de vedere al suprafeței, România, în timp ce, din punct de vedere al populației, Ungaria ocupă al doilea loc, iar România al treilea. Populația cea mai rară o are Turcia, cu 55,1 locuitori pe kmp.

O NOUA EXPLICAȚIE A CATASTROFEI DELA POMPEI ȘI HERCULANEUM

În decursul veacurilor, mulți savanți au cercetat cauzele erupției vulcanului Vezuviu și au căutat să explice uriașa catastrofă dela Pompei și Herculaneum. În această privință, există multe teorii. Unii afirmă că asupra ambelor orașe ar fi căzut o grozavă ploaie de cenușe; în același timp, s'ar fi format curenți de nămol, care ar fi acoperit localitatea Herculaneum,

asezată mai aproape de craterul vulcanului. Alții afirmă că acoperirea orașelor s'ar fi făcut în două perioade diferite, având loc mai întâi ploaia de cenușe și apoi formarea curenților de nămol. Există grupuri de savanți cari spun că ploaia de cenușe ar fi fost urmată de un potop de ploaie, pe când o altă ipoteză arată că valurile de apă ar fi provenit din marea agitată în timpul catastrofei și chiar din canalurile orașului însuși, distruse din cauza cutremurului.

Cele mai noi cercetări au dat următoarele rezultate: Ploaia de cenușe a fost purtată de către un vânt puternic din Sud mai întâi spre Pompei, acoperind după aceasta, purtată de către un vânt din direcția Nord-Vest, Herculaneum. Prin schimbarea direcției vântului, s'a răcit aerul, începând o ploaie torențială numai asupra orașului Herculaneum. Prin aceasta se explică și formarea curenților de nămol, căci masa eruptivă, căzută pe dealurile din apropiere de Herculaneum, a început, în urma acestei ploii, să năvălească ca niște lavine, acoperind complet minunatul oraș.

FESTIVALUL ELEVILOR LICEULUI „ANDREI ȘAGUNA”

După cum rândunica urmărește cu priviri de mamă iubitoare sburdalnicele jocuri ale întâiului sbor ce-l încearcă puișorii ei, abia ieșiți din pământ, așa au privit, cu ochi înduioși, părinții, rudele, educatorii, cunoscuții și toți oamenii de bine simpaticele realizări artistice, literare și coreografice ale elevilor liceului liceu „A. Șaguna” și ale elevilor liceului industrial de fete, care s'au prezentat în fața publicului brașovean, în sala „Astra” Miercuri seara.

Din capul locului, ținem să subliniem că producția aceasta a fost admirabilă. Mare trebnie să fie mulțumirea sufletească a destinicului profesor de muzică, d. Mihail Rebeciug! Ne dăm bine seama ce muncă încordată a trebuit să depună profesorul de muzică pentru crearea acelei minunate omogenități orchestrale ce a realizat-o la festivalul de Miercuri. Oameni înzestrați cu talent și pasionați de nobila răvnă de a pregăti tineretului pe teren extrașcolar, dându-i posibilitatea să se manifeste în public cu astfel de prestațiuni vrednice de toată admirația, ar trebui încurajați de către factorii competenți ai

organelor superioare școlare nu numai din punct de vedere moral, ci și din punct de vedere material. O încurajare sistematică, reală și părintească, venită din partea Ministerului Educației Naționale, ar avea astfel darul să oțelească puterile de muncă ale dascălului încolțit de neajunsurile vieții de toate zilele, creând o stare de spirit înviorătoare, care ar aduce colectivității imense servicii prin îndrumarea tineretului pe calea binelui și a frumosului.

În școală, învață omul multe lucruri folositoare și instructive. Dar pentru formarea deplină și armonioasă a sufletului copilului, pentru făurirea și călirea caracterului său, e bine să-i îndrumezi pașii, de timpuriu, și spre creație proprie, iar unde se ivește scânteia divină a talentului, s'o cultive cu cea mai mare atenție și cea mai pasionată îngrijire. Producțiile extrașcolare — cum a fost cea a elevilor liceului „Șaguna” — lasă urme neșterse în inimele tinerilor, care tocmai acum sunt în plină formație. Multe chestiuni, buchisate în orele de cursuri, le vor uita, cu timpul, dar ceace le va rămâne ca talis-

man pentru viața întreagă sunt aceste ne-prejuite svăcniri de viață vie, aceste creații spontane, străbătute de focul și vraja tinereții.

Liceul „Andrei Șaguna” și-a croit de multă vreme o tradiție în această privință. Subliniez cu toată convingerea acest fapt, fiindcă însumi m'am înfruptat din roadele binefăcătoare ale îndrumării pline de înțelepciune pedagogică, practică la această școală cu renume bine stabilit. Actualul director, d. Ioan Moșoiu, e adănc pătruns de necesitatea cultivării acestui spirit tradițional în îndrumarea și formarea armonică a tineretului școlar. Faptul acesta îl așează printre cei mai vrednici făuritori ai sufletului tineretului, care va avea să rezolve grele probleme în viața publică a României de mâine. Și după cum absolvenții școalelor centrale ale Brașovului de ieri au dat poporului român atâția oameni de ispravă, atâția oameni de omenie și conducători ai destinului românesc, tot astfel vedem asigurată și pentru viitor, creșterea elementelor de elită, menită să asigure propășirea acestui neam atât de greu încercat. În această direcție, colaboratorii d-sale, vrednici profesori dela istoricul liceu, îi dau cel mai înțeleghător concurs.

Partea I-a a festivalului s'a început cu un punct muzical: „Balada Licuricilor” din opereta „Lysistrata” de Paul Lincke,

executată de orchestra liceului „A. Șaguna”, sub conducerea d-lui prof. Mihail Rebeciug. O echilibrare vrednică de laudă, printr'o strunire sigură a părților componente ale ansamblului orchestral, a caracterizat această executare introductivă. S'a observat din primul moment, rodul unei munci migăloase de răbdătoare șlefuire. Inteligent a fost condus și pus la punct și sensibilul „Moment muzical” al lui Fr. Schubert de către același dirijor.

Au urmat apoi câteva puncte de producție muzicală individuală: „Polca de concert” — compoziția d-lui Luchi Mureșianu — foarte frumos executată la acordeon de elevul C. Roșca din cl. VII; un „cântec de primăvară” (violoncel cu acompaniament de pian), executat de elevul E. Dörner din cl. VIII și D. Neguț din clasa V. Emoția — dușmana debutanților — i-a fost cam neprielnică violoncelistului. Prin muncă stăruitoare va putea să dobândească însă succese și mai frumoase în viitor.

Punctul culminant al părții I a fost, fără îndoială, recitarea poeziei „Rugăciune din Ardeal” de către însăși autorul ei: elevul Astalușiu Lucian Valea. Imbrăcat într'un strălucitor costum național de mare sărbătoare, autorul a scos în relief, printr'o accentuare și modulare personală, cuprinsul afectiv și trăsătura simbolică din această fierbinte rugăciune, țesută din pieptul unui ardelen, frământat de

Gânduri din Scriptură

JUDECATA DIN URMĂ

Adevărul asupra căruia ne întreține Evanghelia Duminicii de azi, deși nu privește direct viața noastră zilnică, fiind vorba despre judecata de apoi, totuși frânturile ce se pot desprinde din el sunt în stare să lumineze cărările trecerii noastre prin istorie. Dacă lumea ar trăi mai adânc acest adevăr, dacă ar avea în conștiință mai vie simțirea că odată toți ne vom prezenta în fața Dreptului judecator, unde va trebui să ne dăm seamă de faptele noastre și cele mai doșite, o, atunci viața noastră n'ar mai aluneca pe atâtea poteci încălcate, atunci nu ne-am mai dușmăni atât, atunci ne-am înțelege mai bine rostul și menirea vieții noastre.

Dar tocmai fiindcă această lumină de adevăr e aproape stinsă în inima lumii de azi, ea orbacește în întunecul vrajbei, nu-și mai găsește echilibrul și cade dintr-o nenorocire într'alta. Fiindcă nu credem în adevărul judecării din urmă, nu avem siguranța vieții de aici. Ne temem de ziua de mâine, fiindcă am uitat de ziua cea mare a judecării.

A scrie unui om credincios despre judecata din urmă, despre bucuria celor buni de-a se împărtăși împreună cu îngerii de vederea și prezența lui Dumnezeu și despre osânda veșnică a celor răi, e un lucru ușor.

Pentru că un adevărat credincios știe, după cuvântul Scripturii, că „nu avem aici cetate stătătoare, ci pe cea viitoare o căutăm”, Evrei 13.4. El știe că: „Noi toți trebuie să ne arătăm înaintea scaunului judecării lui Hristos, ca să primim fiecare după cum a făcut, cele ce a lucrat în timp, ori bine ori rău” II Cor. V. 10.

Un asemenea om simte mai mult adevărul că viața noastră de aici nu e decât o călătorie către un alt lăcaș, nu e decât un „pod” la unii mai trainic și mai durabil, la alții mai slab și mai mic, dar la tot e numai o „punte”.

Creștinul adevărat știe că Duhul sfânt a fost acela care a inspirat pe sfinții părinți când au hotărât la sinodul al doilea ecumenic: „și iarăși va să vie cu mărire să judece viii și morții”. De aceea el când rostește aceste cuvinte în „Crez” nu spune vorbe goale, ci mărturisește credința lui adâncă.

Însă a vorbi multor oameni din veacul nostru, oarecum incremenți într'un prezent, despre care cred ei că nu se mai duce, a vorbi unor oameni care la tot spun că „aici e totul, dincolo nimic”, în fața cărora poți vorbi despre orice întâmplare fantastică din această lume, că sunt gata să o creadă, dar cari nu vreau să audă de sentința înfricoșată și fără apel a lui Dumnezeu, despre pedepsirea celor răi, e într'adevăr ceva mai greu. Și totuși pentru aceștia încerc să scriu aceste rânduri. Doresc să încetățnesc în inimi adevărul judecării din urmă, pentru că să pricepem mai bine rostul acestei vieți și mai ales pentru că să câștigăm cât mai mult dreptul de moștenitori ai împărăției lui Dumnezeu și să ne invrednicim de mângâitoare cuvinte ale Domnului: „Veniți, binecuvântații Tatălui meu, moșteniți împărăția cea pregătită

vouă dela întemeierea lumii”, Mat. XXV. 34.

Multora dintre oameni le-ar părea mai bine să se vorbească de prima venire a Domnului, când „fiul omului n'a venit să judece lumea, ci să o mântuiască”. Când pentru mântuirea ei a primit isle, pesteră și răstignire pe cruce. Ea e mai duioasă, mai mângâietoare, pentru că e manifestarea în afară a dragostei lui Dumnezeu. Această venire e și un fapt istoric, pe care nimic oricât de necredincios ar fi nu mai poate îndrăzni să o tăgăduiască. A vorbi însă despre a doua venire a „Fiului omului”, cu mare mărime, ca judecator; a vorbi despre cele din urmă lucruri pe care „ochiul omenească nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit”, pune un oarecare semn de întrebare în conștiința noastră. Mai întâi inima noastră nu se prea împacă cu acest gând. Cum adevărul să vie azi, în care toate relele care le-am făcut eu să se știe și să mă acuze? Judecata pe care noi înșine ne-o facem după fiecare faptă prin glasul conștiinței, mai reușim câteodată să o înăbușim, dar gândul că într-o zi mare, la poarta a două veșnicii — a întunecului sau a luminii, a bucuriei sau a chinurilor — păcatele noastre ne vor acuza, e îngrozitor. Noi nu avem argumente ca să negăm această judecată, ba dimpotrivă venirea ei o preiunde mintea sănătoasă, conștiința curată și dreptate atât de ostracizată pe acest pământ, dar fugim cu gândul de această judecată, ca să nu ne îngrozim de fărâdelegile noastre.

Și totuși, iubite cetitor, adevărul judecării din urmă e tot atât de sigur, e tot așa de adevărat, ca și cel al venirii prime. Și precum atunci adevărata a fost lucrarea mântuirii, tot așa atunci adevărata și dreaptă va fi judecata lumii.

Conștiința păcătoasă a omului caută să fugă mereu de gândul acestei judecări. Și în acest scop scoate o mulțime de motive. Unii spun: „Dacă ar fi să-mi întocmesc viața ținând seama de judecata din urmă ar însemna să pierd ocaziile de fericire din această lume”.

Îngăduie-mi să te întreb, cel ce eugi astfel: Care-i scopul vieții? De ce trăim? Să nu avem oare nici un scop? Tot ce există în lume are scopul său. Până și în noi fiecare părticică, fiecare nerv, fiecare arteră, fiecare fir de păr are scopul său important. Numai întregul să nu aibă nici un scop? Și dacă am eu un scop, poate fi ajuns acest scop ultim în lumea aceasta? Pot eu și dumneata găsi undeva fericirea pe pământ?

Poate vei spune: da! Fericirea mea e să petrec, să fiu laudat de cei din jurul meu. Dar, aduce aceasta adevărata fericire? Ceiți, vă rog, zilnic zărele și vedeți fericirea pe care o aduc plăcerile. Să presupunem că ar aduce acestea fericirea? Oare pot fi toți mulțumiți și părtași la această fericire? Câți o au? Desigur foarte puțini.

Altul mi-ar spune: Fericirea constă în bani, în avere. „Am bani, am totul” e un refren al zilei. Într'adevăr aduce banul fericirea? E drept, fără bani nu putem

trăi sau trăim greu. Dar nu vedem sfârșitul celor ce și-au făcut din ban un idol. Cine mai mult decât aceștia se afundă în noroiul fărâdelegilor. Doar e vic în mintea noastră isprava celui vestit bogat, Kreuger, supranumit „regele chibriturilor”, care atunci când o lume întreagă îl fericia, și-a pus capăt zilelor cu un glonte. Și sunt multe astfel de cazuri.

Unii spun: „Sănătatea ne dă întreaga fericirea”. Fără îndoială sănătatea e o mare comoară. Ea e numai o parte din fericire, căci sunt atâția oameni sănătoși, cari se plâng de nefericire.

Iată dar că mintea noastră nu poate găsi în această viață scopul ultim. Ci, din contră, o minte sănătoasă socotește viața pământească ca pe o tranziție, al cărui scop luminos se ajunge abia prin judecata din urmă.

Mintea mea nu se poate mulțumi ca toate doririle ei înalte să se nimicească în fața unui morinânt. Împlinirea lor începe abia de atunci. Căci moartea nu e cum se spune un „punct” al vieții, ci numai virgulă, iar după virgulă urmează continuarea propoziției.

Morții dorm în pământ, cum doarme și pământul iarna, dar așteaptă primăvara. Morții stau nemșcați în sicrie, precum și larvele în gogoșe; dar așteaptă viața nouă.

Morții putrezesc în pământ, ca sămânța de grâu, dar așteaptă vremea să răsară. Toate-mi vorbesc despre necesitatea unei drepte judecări. Mințea peceluită cu sigiliul atâtor taine, dorște lumină. Conștiința năstrăută de a-ăia fărâdelegi așteaptă o judecată infailibilă.

Oare atât de nefericit să fie acest „rege al creațiilor”, ca după atâta sbucium în viață tonul ultim să fie: „biruința morții”? O, nu, pentru om, moartea nu e decât ușa prin care intră în veșnicie. Căci inima nu se poate împăca cu această totală desertăciune. De aceea un mare om de stat spunea înainte de a-și da ultima răsuflare: „Lăsați-mă, acum mă duc acasă”.

Conducătorii de vapoare, oricât de iscușiți ar fi, nu pleacă în călătorie, fără să ia cu ei un aparat mic, numit busolă. Fără ea sunt expuși să piardă „ținta”, să rătăcească sau chiar să se prăpădească în mijlocul valurilor.

O astfel de busolă a vieții noastre este gândul la judecata din urmă. Gândul că noi ne vom întâlni odată cu convoiul fărâdelegilor noastre; tâlharul cu sufletul celui omorât, farul cu cel jefuit, mama cu pruncul ucis înainte de-a vedea lumina zilei și acestea toate se vor desveli în fața îngerilor lui Dumnezeu, acest gând e un mare îndreptar al vieții noastre.

Feriți-vă de cei ce au această busolă în viață! Aceia nu vor pierde „ținta” și la capătul călătoriei vor auzi: „Veniți binecuvântații Tatălui meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii”.

Preot VASILE COMAN

Inițierea unei noi cooperative de consum la Brașov

Brașov, 22. — Din inițiativa membrilor Asociației Restauratorilor și Asimilații lor din Brașov, a luat ființă în localitate cooperativa de consum „Alimentară”. Această nouă instituție economică, condusă de specialiști în branșă, urmează să împlinească un gol simțit sub raportul aprovizionării orașului în bune condițiuni.

Cu conducerea ei au fost aleși d-nii: Moise Popa, președinte; Nicu Cătănoiu, vicepreședinte; Ioan Moșoiu, Ioan Rotaru, Mihail Nacu, Ioan Sp. Ioan-Braun, Ștefan Căpățână, Ionescu Iacob și Vasile Bidu, membri. Cenzori titulari d-nii: Creangă Irodion, Tenghea Petru, Halmașiu Alexandru. Cenzori supleanți d-nii: Munteanu Vasile, Roșca Alexandru și Paraschiv Gheorghe.

Delegați în comune, d-nii: Ilie Niculescu-Bran; Ioan Coltofeanu și Cristea Ioan; regiunea Buzăului: Vărgău Gh. Prejmer; Aurel Secuiu și Purdu Victor. Zărnești; Scurtu Gh. și Butnaru Ioan. Râșnov; Chicoman Mihail, Turcheș, și alții.

Știința

Noii metode pentru combaterea cancerului

Tuberculoza și cancerul au rămas până astăzi cei mai periculoși dușmani ai omenirii. În ceea ce privește tuberculoza, prin descoperirea bacilului ei, ea poate fi astăzi vindecată. La cancer însă, nu se cunoaște încă agentul patogen și astfel boala nu poate fi combătută decât dacă este în faza ei primară. Cancerul poate fi combătut în două feluri: prin operație și prin radioterapie. Profesorul danez Niels Bohr a descoperit o nouă metodă pentru combaterea cancerului, și anume cu ajutorul razelor radio-actieve. Părțile bolnave ale corpului sunt supuse acțiunii unui aparat de mare tensiune, care dispune de milioane de volți. Metoda aceasta urmează a fi experimentată în clinici. Acum câțiva timp, prof. Rajowski dela Universitatea din Frankfurt a făcut experiențe cu razele Röntgen. Microfilmul realizat arată că se poate de bine cum, sub influența razelor, se schimbă fiecare celulă din țesut. În cele din urmă, ele încep să se dizolve. Efectul razelor nu depinde într'altă de tăria lor însăși, cât mai ales de temperatura din jurul părții supuse radio-acțiunii. Un alt savant din Frankfurt a găsit deasemenea o nouă metodă pentru combaterea cancerului. O placă, din care iradiază probabil raze gama, este așezată cât se poate de aproape de partea bolnavă a corpului, distrugându-se în felul acesta, încet, încet, celulele canceroase. Și această metodă urmează să fie experimentată în clinici. Trebuie făcută constatarea că se lucrează intens pentru a se găsi metoda cea mai eficientă pentru combaterea cancerului. Nu se poate spune încă dacă această teribilă boală va fi vindecată cu ajutorul „cuștilor” sau cu acela al razelor, cu tensiune înaltă sau printr'un tratament radio-activ. Important este numai faptul că lumea va putea fi vindecată și de cancer.

Prof. ION GHERGHEL

toată neliniștea și neastămpărul nășădean, în fibrele căruia clocotește sângele năvalnic al grănicerilor, tăiați par'că aievea din stâncile Rodnei:

Toarnă-mi, Doamne, în inimă alean și credința crește-mi-o Ineu, de pe frunte ia-mi stigmalul greu ca să plâng destinul ardelean...

Un ropot frenetic de aplauze ce nu mai voia să se sfârșească și strigăte, care cereau insistent repetarea, l-au adus pe elevul A. L. V. din nou la rampă. De data aceasta a recitat poezia „Răvaș” (al cărui text integral îl poate afla cetitorul în numărul de față al Gazetei). Aceeași robustă vigoare ardeleană, aceeași îndârjită voință de biruire a greului și amarului vieții respiră și din aceste versuri ale „Răvașului” lui Lucian Valea. Prin studiul temeinic, aprofundând zi de zi problemele literare în vederea dobândirii unei culturi cât mai solide, talentul acestui tânăr atât de bine înzestrat va putea să deie, cu timpul, minunate roade poetice.

În punctele următoare s'a executat iarăși muzică de acordeon, voce, vioară și pian. Elevul Ilie Balesa din cl. VII — care a delectat asistența, în pauze, prin prezentările și anunțările sale de crainic ghidus și insinuant, dând dovezi de vervă satirică — a încântat asistența cu „Humoreske” de Anton Dvorac, mânuind acordeonul cu multă pătrundere muzicală. — Tehnică remarcabilă a dovedit, la același

instrument, și elevul Radu Ionescu din cl. VIII; numai cât curiosul „marș al găștelor” nu prea a fost înțeles de public în adevărata lui factură muzicală, de ritmică inegală. Poate ar fi fost mai potrivit să se oprească alegerea sa asupra altui punct muzical. — Deasemenea, avem convingerea că festivalul elevilor ar fi câștigat, dacă aria „Dorul de țară” ar fi fost cântată tot de un elev, chiar dacă acela n'ar fi fost înzestrat cu așa voce înaltă ca vocea d-lui Ion Răzlog. — Mititelul elev din cl. II, Benone Damian, a executat la vioară câteva arii naționale, dând dovadă de o frumoasă tehnică. Adâncirea și șlefuirea va veni, desigur, cu vârsta, dacă va avea răbdare suficientă să bătătorească drumul dificil al acestui nobil instrument. — Un punct muzical din cele mai isbutite a fost executarea „Sonatei patetice” de Beethoven, prin care elevul Sorin Neguș din cl. VI a dat dovadă de un real talent și de o bună școală muzicală.

În partea a doua a festivalului ni s'a reprezentat o fermecătoare icoană din Transilvania: „La horă”. Textul și versurile sunt alcătuite de elevul Astalușiu Lucian Valea, iar muzica (partea introductivă și ariile) de d. prof. Mihail Rebeciug. Iată și distribuția piesei: Anton, vătaful flăcălor — d. Ion Răzlog; Catalina, mândra lui Anton — d-ra Lucia Duca; Primarul comunei — elevul Ionescu Radu; Ioana, fată din sat — eleva Margareta Urzică; Floarea, fată din sat — eleva Maria Olteanu; Vasile, un flăcău — elevul Asalușiu Valea; Petre, un flăcău — elevul Badoiu Romulus; Maxim, un flăcău — elevul Plesu; Alexandru, un flăcău — elevul Teculescu; Onisim, un copil — elevul Savu; Ion Lăutarul — elevul Todorciuc.

Concursul d-soarei Lucia Duca, înzestrată cu o voce caldă și omogenă, a fost prefos.

De asemenea s'a achitat conștiincios de rol d. I. Răzlog.

În împrejurările actuale, prezentarea unui aspect caracteristic de viață românească autentică de pe valea Someșului se ridică la valoarea de simbol. Autorul acestei „icoane” de viață rurală, prezentată în aspectele ei cele mai semnificative, a pătruns până în străfundurile vieții sâtenilor din ținutul Năsăudului. Ca interpret al rolului flăcăului Vasile, a reștat prin ținută, gesturi, mișcări, rostire impecabilă a dialectului local și prin chiuștură, întreg felul de a fi, de a vorbi și de a se manifesta al țărânului român de pe acele plaiuri ardelene. Plin de nerv dramatic, elevul A. L. V. a dominat scena și electricizat asistența. Rar ne este dat să vedem o asemenea prestațiune de o incontestabilă valoare scenică. Se pot oare asemăna unele din turneele teatrale bucareștine, care se opresc adeseori și în orașul nostru, cu această reprezentație de elevi, simplă, naturală, vie, plină de fer-

mecul vieții autentice, nefalsificată de fardul unei îndrumări teatrale de pretențiozitate și subtilitate profesională, care însă rămâne de cele mai multe ori fadă și sterilă?!

Cinste vouă băieților, și cinste și vouă fetelor! Și nu vă uit nici pe voi miteților dela sârbă! Ați dovedit prin jocul vostru degajat și natural, prin cântecul vostru viu și înrăpat, prin mișcările voastre grațioase și sprintene din frumoasele noastre jocuri naționale, că acesta este teatrul, cântecul și jocul cel adevărat. Mulți profesioniști anchilozati și teatralizați peste măsură ar putea să învețe multe dela voi. Căci după cum poezia populară va rămânea în vece de vece, isvorul de inspirație al marilor creatori, așa va sta la temelie artei coreografice și a creației muzicale, isvorul autentic al manifestărilor și datinelor populare, ce ni le-ați înfățișat cu atâta pătrundere la strălucitul vostru festival de Miercuri seara. Dar nu cumva să vă îngâmfăți acum și să dormiți pe laurii acestei biruințe! Munciiți, munciiți, munciiți și pe mai departe. În deosebi căutați să adânciți partea muzicală instrumentală. Pe acest teren vă rămâne încă foarte mult de făcut mai ales în acest colț de țară, unde ochii scrutători ai altor neamuri privesc de decenii, cu multă băgare de seamă, opintirile noastre de înălțare spre culmile științei și artei.

Femeea, muncitoare în uzine

Pă-runderea mânei femeesti în munca mașinilor. Migală și trudă la lucru, între fabrică și casă. Gânduri și nădejdi de viitor

Mașinismul a făcut ca puterea brațelor bărbătești să fie înlocuită cu forța calculată în sute și mii de cai putere a mașinilor, mușchii și toată înclăștrarea ome-nească lăsând locul pistoanelor, tijelor și angrenajelor. Nu se mai cerea așadar, ca pretutindeni să fie și să stăpânească o-mnul-forță, ca toate operațiile să pretindă oigoare musculară. Deasemenea istețimeii minții și întregii dibăcii a bărbatului, care lucra bucată de bucată produsele, i-a luat locul fabricatele în serii uriașe, care lăsa omului doar grija supravegherii mașinei și observarea ca piesa ieșită să corespundă dimensiunilor pretinse. Lucru-rile care nu corespundeau, erau date la capătul fabricației, turnate din nou și-a-poi, puse iarăși în lucrul de serie.

În dezvoltarea normală a fabricației, s'a ajuns ca mașinile să scoată din presele, stanșele și toate uneltele lor, o mulțime de produse fine, ușoare și migăloase, la cău-tarea și verificarea cărora, se cerea o mână și un ochiu mai deprins cu amănuntul și finețea.

De aici, necesitatea întrebuițării fe-mei în viața uzinelor.

Desigur, au fost și atâtea alte motive care au cerut și au impus acest lucru: în mersul mereu crescând al fabricicilor și prin diversitatea fabricației lor, au luat naștere întreprinderi — cu osebire în in-dustria alimentară, țesătorie etc. — unde cea mai căutată, era mâna feminină. A-poi, atâtea epoci de lipsa mânei de lucru a bărbatului, care au constrâns patronul la întrebuițarea oricărei mâni, pentru ca producția să nu se micșoreze.

Și lucrul acesta îl făcea, cu atât mai lucuros, cu cât, mâna de lucru feminină era cu mult mai ieftină și deseori, tot atât de îndemânică cum era și cea bărbă-tească.

Astăzi s'a ajuns, ca pretutindeni, în ton-te uzinele, să fie secții — cu osebire la control și verificări, unde mâna și price-pera femeii este de nelipsit.

INTRE MIGALĂ ȘI TRUDĂ

În orașul nostru, pe lângă atâtea fa-brici unde în majoritatea lor lucrează nu-mai femei, folosirea lor se face cu aceeași necesitate în marile uzine de armament. Aici, mai ales, sunt femei care au locuri de cea mai mare însemnătate: La verifi-cări de piese, la semnalarea defectelor, la alegerea produselor care corespund regu-lelor de recepție.

Am stat de vorbă cu una din aceste har-nice și pricepute lucrătoare, care controla piesele înainte de a fi recepționate, într-o mare uzină din orașul nostru.

În rând cu altele, la mese lungi cu lumi-nă multă, mâinile ei prindeau obiectul lucrat, îl măsura cu instrumentul de pre-cizie, verifica toate coturile, observa ca nici o pată să nu fie pe luciul oțelului.

Între două piese controlate, mi-a spus între altele: „Întrearea mea în uzină s'a datorat unui moment de lipsă și greutate din viața noastră. Sunt măritată și soțul meu care lucrează tot la această fabrică, în una din zilele anului trecut a căzut bolnav. O duceam greu, mai ales că avem doi copii care trebuiau crescuți. Bărbatul meu, mi-a spus să rog pe cineva să-mi facă o cerere, pentru a fi primită ca lu-crătoare la fabrică, intrucât, auzise el, că d. director ar fi dat ordin ca la angajarea femeilor necesare uzinei, să fie pre-ferate soțiile lucrătorilor. Astfel, am in-trat, câștigând eu, în locul omului meu, care era bolnav. Cu timpul, a revenit și el la lucru și acum, muncim amândoi, da' de ne-am putea strânge câte ceva”.

„La început, desigur, a fost greu. Eu nu eram deprinsă cu mașinile și nu văzusem în viața mea așa piese. Am învățat, totuș. Și astăzi, nu-mi scapă niciun defect, fie el cât de mic”.

Într-acestea, luă piesa care-i venise, o măsură, o suci, o examinează și adăuse: „Trebuie să fii cu ochii tot odihniți și să ai mare grijă. Dacă îți scapă o greșea-lă, apoi se incurcă mai încolo, toată trea-ba. Mintea, musai s'o ai tot aici”.

Mă uitam peste mese. Zeci de lucrăto-are cercetau bucată de bucată, toate piese-le care erau aduse în fața lor, le sortau pe categorii, le numărău și erau dușe a-poi mai departe, spre a întregi produsul cărui erau destinate.

INTRE UZINĂ ȘI CASA

La pauza care se face la jumătatea ce-

lor opt ore de lucru, femeea cu care vor-bisem înainte, mi-a spus și câte ceva din necazurile ei, care după cum bine am în-țeles și noi, nu erau numai ale ei, ci ale tuturor femeilor lucrătoare.

„Noi — îmi spuse ea — după ce ispră-vim aici, nu știm cum să ajungem mai repede acasă, ca acolo să ne apucăm de alte treburi. Avem, cele mai multe, copii, pe care îi lăsam de capul lor, că de mul-te ori la fabrică ne tot gândim, ce-or fi făcând ei singuri acasă, că nu mai putem băga seama la ce lucrăm. Și ei trebuieșc spălați, mai trebuie să cos, să gătesc și câte alte lucruri nu sunt de implinit la o casă. De câștigat — amândoi, cu bărbat-ul, ce să zic, aducem cât ne trebuie. E drept că eu, de când mă știu cu el, numai cu mare sgarcenie am trăit. Și sunt așa de scumpe toate, e așa de grea viața aici la Brașov”.

GÂNDURI ȘI NĂDEJDI DE VIITOR

Femeea aceea, care lucrează cot la cot cu bărbatul ei în uzină și care, după munca celor opt ore de acolo, face toate treburile de acasă, mi-a spus încă multe.

Nu s'a plâns, cum ar putea crede cine-va. Nici n'a căutat să dea de înțeles că viața lor e fără orizont, că pentru ei nu sunt bucurii și că gândurile și nădejdi-le lor nu depășesc cadrul și activitatea ce-lor 24 ore din viața lor obișnuită.

Dimpotrivă. Atunci când, pentru un moment și-a uitat unde este, gândurile au furat-o și-mi mărturisise cu simplitatea lor cinstită că: „Dacă o fi lumea n' pace și-or avea tot așa de lucru amândoi vor economisi bani, își vor trage chiar dela gură, și n'colo, peste mai mulți ani, își vor cumpăra pământ în satul de unde au plecat, își vor înfripa o gospodărie și vor fi fericiți”.

E curios, sau dimpotrivă e firesc, cum toți acești lucrători, cu osebire femeile, gândul lor, toată nădejdea în care își duc greul lucrului de fiecare zi, se împletește cu aceste vise și nizuinți de viitor, care, așa de arareori capătă împlinire...

Femeea, alături de bărbat, în munca u-zinei, ocupă astăzi un loc pe cât de folo-sitor pentru fabrică și pentru produsele ei, pe-atât de greu, de obositor pentru ea, care trebuie să țină și casa și atâtea alte griji.

Deaceea, chestiunea femeii lucrătoare în fabrică este o problemă socială, care rămâne încă deschisă. C. P. T.

Cheltuelile de războiu ale Angliei

Din sursă engleză s'a precizat, nu de-mult, că cheltuelile de războiu ale An-gliei au ajuns la o cifră considerabilă de aproape 15 milioane lire sterline pe zi, adică vreo 15 miliarde lei.

Astfel, în decursul celor 9 luni de răz-boiu efectiv, Anglia a cheltuit peste 3 și jumătate miliarde lire sterline.

Aceasta, bineînțeles, fără să ținem sea-ma de pagubele enorme pricinuite prin bombardamentele asupra flotei comerciale și a orașelor britanice.

Între altele, statistica engleză arată că în decursul perioadei celei mai furtuno-se din istoria Angliei — 1688—1815 — toate războaiele duse de ea nu au costat decât 5 miliarde lire sterline, așa că cele 9 luni efective din războiul actual au costat Anglia mult mai scump decât toate războaiele precedente ce a purtat ea în decursul celor 127 de ani.

Datele comparative ale războiului mondial

După unele date ale cărții albe engle-ze, în timpul războiului mondial, până la sfârșitul anului 1916, au fost scufundate 3.800.000 tone, după alte date: 4.100.000 tone de vapoare engleze.

Prin urmare, în timpul războiului ac-tual, scufundând în primul an de război 4.300.000 tone, Germania a obținut acelaș rezultat, pentru care în războiul mondial a trebuit să se bată 2 ani și jumătate.

Flota comercială engleză a avut în 1914 un tonaj de 19.300.000 tone. În 1939 tonaj-ul era de 17.800.000. Din acest punct de vedere, pierderile flotei comerciale en-gleze în acest războiu sunt mult mai sim-țitoare decât cele din războiul mondial.

„Comunele săcelene“

Locuitori, populație. Reforma agrară din 1920. Doleanțe

Brașov, 22. — Comunele săcelene, altă-data renumite prin importanța mare pe care o aveau în economia Țării Bârsei, au început să fie mai puțin cunoscute, cu toată populația lor de aproximativ 22.698 suflete, cu toată bogăția lor de păduri, care acoperă o suprafață de 22.536 jugăre.

Cauzele care au determinat micșorarea importanței de care s'au bucurat înainte Săcelele trebuieșc căutate în parțialitatea cu care a fost aplicată aci reforma agrară.

Cu ocazia reformei agrare din 1920, a-capararea pădurilor și exploatarea lor de populația minoritară, precum și neajuto-rarea acestor comune cu cele necesare, au scăzut din prestigiul de care se bucurau aceste comune fruntașe din jud. Brașov.

CATEVA DATE STATISTICE

Numărul locuitorilor din aceste locuri pitorești, cum și numărul jugărelor de pământ împădurit, pe comune, sunt re-partizate astfel:

Baciu: loc. 2864, jug. pădure 4869; Tur-cheș: loc. 3260, jug. pădure 1881; Cernatu: loc. 2912, jug. pădure 4152; Satulung: loc. 6358, jug. pădure 12.888; Târlungeni: 3898, jug. pădure 1530; Purcăreni: loc. 1966, jug. pădure 949; Zizin: loc. 1248, jug. pădure 1267.

Aveea acestor plaiuri, nu se margines-te numai la pădurile de brad și fag.

Ele mai posedă încă pășuni înnoșe, care totuși nu pot satisface în întregime ce-rințele ciobanilor săceleni, cari pribegesc cu turmele până prin bălțile Dunării.

LIPSA DE PĂȘUNE

Se simte deci o mare lipsă de pășuni în aceste părți. Remedierea raului s'ar pu-tea face reparând greșala săvârșită împotri-va populației românești cu reforma

agrară din anul 1920, prin faptul că tere-nurile așa zise „vâlceaguri“ (embaticuri) ținute de populația minoritară în arendă, fie dela biserica românească, fie dela bi-serica săsească din Hărman, ori dela dif-feriți particulari, au fost lăsate populației minoritare cu drepturi de proprietate, mi-noritarii fiind recunoscuți embaticari.

Cel mai nimerit lucru și cea mai dreap-tă dealegare a acestei probleme din nou actuală ar fi exproprierea în folosul popu-lației românești, — singura care merită obținerea unor astfel de drepturi, — a pământurilor, proprietatea acelor persoane care nu se îngrijeau de ele decât atunci când sosea timpul să încaseze arenda.

EXPLOATAREA PADURILOR

O altă chestiune care trebuie pusă la punct cât mai de vreme posibil, prin mă-surile cuvenite, este aceea a exploatării pădurilor, care se face în mod irațional de minoritari, care au găsit aici o comoa-ră nesecată de bani.

Se simte nevoia — și aceasta o cer co-munele săcelene — ca în afară de fabri-ca de filatură în construcție, autoritățile competente să dea întreg sprijinul lor material și moral, precum și îndrumările necesare, pentru zidirea unei mari fabrici de cherestea, la care să se asocieze toate comunele din plasa Săcele.

În acest mod, se va reuși să se ajungă cu siguranță la îndepărtarea streinilor din această industrie, care nu au avut și nu au alt scop nici în prezent, decât îmbogă-țirea cât mai rapidă.

Numai așa mocanii se vor putea ridica la starea materială pe care au vut-o pe vremuri și la nivelul de viață care fre-măta atunci, când fama lor înconjurase țara întreagă.

DUMITRU LABEȘ

STIRI ECONOMICE

MIRACOLUL TRANSPORTURILOR GERMANO-RUSE

Viena, 22. — După încheierea primelor convențiuni economice germano-sovietice, cercurile internaționale au fost în mod unanim de părerea, că cifrele gigantice de furnizare ale acestor convențiuni vor rămâne pe hârtie, deoarece situația deosebit de primitivă a mijloacelor de comu-nicație din Rusia nu vor putea face față acestor pretențiuni mari. Astăzi, proble-ma comunicațiilor germano-ruse rezolvată spre satisfacția ambelor părți, trebuieșc să apară acestor neîncredători ca un miracol.

În anul 1931, volumul schimbului co-mercial germano-rus, atingea peste 1000 milioane mărci. Atunci ambele țări încă nu aveau o graniță comună, trebuind să-și transporte bunurile lor în transit, prin fosta Polonie, Lituania, Letonia și Estonia.

Cu toate că încă de atunci Marea Bal-tică și Dunărea jucaseră un mare rol ca drumuri de comunicație germano-ruse, o adevărată economie într'un mare spațiu s'a născut numai după crearea Germaniei Mari și a alipirii statelor baltice la Uni-unea Sovietică, precum și după înlătura-rea Poloniei ca stat de sine stătător. Nu-mai o asemenea economie permite o largă organizare cu privire la efectuarea schim-bului enorm de mărfuri, schimb care can-titativ este în continuă creștere. Germa-nia și URSS, au o graniță comună de o lungime aproximativă de 1000 km., tăiată de noua linie feroviare, în Baltica. Uni-unea Sovietică este iarăși în posesia unor porturi bine amenajate și neamenințate de înghețare, ca și o rețea excelentă de căi ferate.

Traficul de bunuri pe căile ferate a fost reglementat în mod principal de către ministerul Reichului pentru comunicație și de comisariatul poporului pentru mij-loacele de comunicație al Uniunii Sovie-tice. Schimbul de bunuri deosebit de vast, mai este caracterizat printr'o viteză rela-tiv mare a transporturilor. Durata unui transport de bunuri din Asia centrală până la Berlin este, inclusiv schimbul de vagoane la granița germano-sovietică, de 14 zile.

O dificultate deosebită în transporturile reciproce germano-sovietice pe căile fe-rate a fost dela început diferența distan-ței între șini. Din această cauză, toate bu-nurile transportate pe liniile feroviare, trebuieșc transbordate la punctele în spe-cial amenajate la trecerea graniței. În a-

cest scop au fost ridicate la Sceпки, Pros-ken, Malkinia, Platerow, Terespol, Cholm, Belzec, Przemysl sau Surawica și Nowy-Sagorz, rampe largi și fâgăse de decar-care și încărcare. O organizație puternică poartă grijă pentru o cât mai rapidă transbordare a bunurilor ce vin din am-bele direcțiuni.

COMERȚUL ȚĂRILOR SUD-ESTICE

Viena, 22. — Comerțul extern al țării-lor balcanice a marcat în anul trecut o evo-luție semnificativ de favorabilă. Exportul României s'a urcat cu 48 la sută, al Iugos-laviei cu 21 la sută și al Bulgariei cu 19 la sută. Deasemenea și importul acestor țări este satisfăcător, sporind, în cazul Ro-mâniei, cu 24 la sută Iugoslavia și Bulga-ria 27 la sută.

Iată o statistică foarte semnificativă în această privință:

	Importul	Exportul
	1939	1940
	în milioane (valuta țării resp.)	
România	20,869	25,981
Iugoslavia	4,757	6,019
Bulgaria	4,626	5,858
Turcia	118	69
	127	111

În opoziție cu comerțul primelor trei țări, stă evoluția comerțului extern al Turciei, care marca în 1939 o scădere bruscă, continuându-și această tendință în tot cursul anului 1940. Față de 1939, exportul Turciei a scăzut în 1940 cu 15 la sută și în comparație cu 1938, cu 23 la sută, în timp ce importul a scăzut față de 1939 cu 42 la sută, marcând astfel o scădere de 54 la sută față de volumul a-nului 1938. Micșorarea enormă a comer-țului turc a fost mai puțin simțitoare în urma faptului, că Germania și cu Italia au rămas și pe mai departe cumpărători huni.

UNTEDELMN DIN SEMINTE DE TUTUN

Belgrad, 22. — După ce încercările pen-tru scoaterea de ulei din semințe de tut-un au dat rezultate mulțumitoare, s'au cumpărat în anul trecut pentru prima dată 400.000 kg. semințe pentru extrage-rea de ulei. Extracțiunea se ridică la a-proximativ 30 la sută. În acest an, ur-mează să se cumpere 5 milioane kg. de sămânță, din care se speră a putea scoate 1.5 mil. litri de ulei de tutun, care este potrivit pentru producția de untdelemn.

Faptele vitelești ale Căpitanului Schepke

Colțul vesel

Omul care a scufundat 40 de vase engleze

Atlanticul — un lac oarecare, plin de poezie. „O nouă tactică de atac germană: cu submarinul în apă și cu comandantul agățat deasupra ca un steag”... — Un bilanț al succesei navale germane

Căpitanul german Schepke, unul dintre cei mai valoroși comandanți de submarin, în vârstă numai de 29 de ani, — și care are deja la activ 40 de vase engleze scufundate, însumând peste 200.000 tone, povestește adesea, cu mult haz, momente din viața submarinului și a personalului său. Infățișarea tânărului comandant trădează originea sa de om de mare, descendent al unei familii de marinari. Născut la Flensburg, el și-a petrecut adolescența în portul militar Kiel; după terminarea școlii navale, s'a angajat în marina militară. A comandat diferite vase ca locotenent, în 1934, și după o vreme, este însărcinat cu armamentul pe un submarin, sub comanda cunoscutului căpitan Stockhausen. În puțină vreme, Schepke ajunge comandantul unui submarin de mic tonaj, cu care scufundă circa 18.000 tone vase engleze. Urmează o scurtă perioadă plină de fapte de război excepționale, care aduc comandantului Schepke Crucea de Fier în gradul de Cavalier.

ATLANTICUL — UN LAC OARECARE, PLIN DE POEZIE

Între August și Decembrie 1940, Schepke începe să arate într'adevăr ce poate: unul după altul, vasele engleze se duc să se odihnească în fundul Atlanticului; „partida” căpitanului Schepke în contabilitatea amiralității engleze înregistrează 40 de vase.

„Din nefericire, — spune Schepke, — până acum nici un vas de război nu a apărut în fața tunurilor submarinului meu: dar n'am pierdut nădejdea”.

Tânărul ofițer stă de vorbă cu soția și câțiva prieteni într'o odăiță a unei case de țară bavareze; pentru câțiva timp, a schimbat submarinul cu skiurile și urcușurile pe munții înzăpeziți. Fără îndoielă, oriunde se mișcă, trebuie să povestească și iar să povestească. O face în felul lui, simplu și așezat, fără vorbe mari. Totul pare atât de natural și chiar nostim, încât te gândești că unui astfel de om nu i-ar păsa nici de dracul și că Atlanticul mișunând de torpile și mine i se pare un lac oarecare, plin de poezie.

UN EPISOD TRAGI-COMIC ȘI O NOUĂ TACTICĂ DE ATAC GERMANĂ

În fața vetrei, în care flăcările pălpăie vesel, îmbrăcat în costumul său de ski, căpitanul Schepke nu pare deloc a fi un lup de mare. Își amintește deodată de un episod tragi-comic din carieră: „Băieții” trimiseseră la fund un cargobot englez, care zig-zagase un timp, dar, până la urmă, fusese lovit de două torpile, la o distanță apreciabilă. Vasul începuse să se lase pe o coastă și să se cufunde. Ca să-l vadă mai de aproape, Schepke comandă „sus”. Submarinul iese la suprafață, Schepke se urcă în turela de observație, cu pilotul la câțiva pași după el. Deodată observă că submarinul începe să se scufunde. Pentru a nu-l expune înecării, închide la repezeală capacul bordului sub el, sigur că pilotul va mai avea timpul să-l înșurubeze pe dinăuntru. Apa crește mereu; tot ce poate face, este să se agățe strâns de periscop, desigur, după ce a înghițit destulă sărătură. „Cei din bărcile de salvare ale vasului englez — povestește Schepke răsând — își vor fi închipuit că sistemul de a merge cu submarinul în apă și cu comandantul agățat deasupra ca un steag, este vreo nouă tactică de atac germană”. Situația devine din ce în ce mai critică. În ultima secundă, când Schepke era pe punctul de a-și lua adio dela viață, minune! Submarinul începe să urce, încet, dar continuu. Când a ieșit în fine la suprafață, matelotii s'au crucit văzându-și comandantul ud leocarcă, și injurând de se cutremura oceanul.

MARINA DE RĂZBOIU A REICHULUI PE TOATE MĂRILE LUMII

Dela data izbucnirii războiului și până astăzi, forțele navale germane au acționat cu succes pe toate mărilor lumii, lăr-

gindu-și din ce în ce mai mult raza lor de acțiune.

Iată câteva din principalele fapte de arme ale marinarilor germani:

La 28 Noiembrie 1939, forțe navale germane de suprafață au scufundat crucișătorul auxiliar britanic „Ravallpindi”, la Nord-Est de Islanda. În Decembrie 1939, transatlanticul „Bremen” reușește să vină pe ocean, dela New-York într'un port german. În iarna anului 1939-40, cuirasa-tul „Amiral Graf Spee” atacă vasele comerciale inamice în Sudul Atlanticului, pe toată întinderea lui, între colonia Capului și meridianul 30°. La 12 Decembrie 1939, Admiral Graf Spee se luptă cu trei crucișătoare britanice în vecinătatea estuarului La Plata. În aceeași iarnă, cuirasa-tul „Deutschland” operează în largul coastelor canadiene, reușind să se înapoieze cu bine în patrie. Începând din Ianuarie 1940, submarinele germane atacă vasele comerciale inamice, care navighează în largul coastelor portugheze și la Est de insulele Azore.

În Aprilie 1940, marina de război a Reichului a asigurat protecția trupelor care au debarcat în Norvegia. La 15 Aprilie, distrugătoarele susțin o luptă înegală, dar glorioasă, în fața Narvik-ului. La 4 Iunie, vase germane de suprafață reușesc să scufunde vasul port-avioane englez „Glorious” în Marea Nordului. În Mai 1940, unitățile marinei de război germane minează apele din largul coastelor Africei de Sud, dela Vest de Capul Bunei Speranțe și până dincolo de Port Elisabeth, spre Durban. Un crucișător auxiliar german biruie, prin luptă, crucișătorul auxiliar britanic „Alcantara” la

Sud de ecuator, în apropierea coastelor Braziliei.

BLOCADA ÎMPOTRIVA ANGLIEI

Blocada totală împotriva Angliei este instituită în mod efectiv, începând dela 17 August 1940. În ziua de 28 August 1940, un tanț britanic înarmat, „British Commander”, este scufundat la Sud de ecuator, între insulele Seychelle și arhipelagul Tschagos. Tot în luna August 1940, vase germane de război, așează mine de jur-împrejurul Tasmaniei și în sudul coastelor australiene. Cu această ocazie este torpilat vasul britanic înarmat, „Turakina”. La 8 Noiembrie 1940, vase germane de suprafață atacă și distrug un convoiu britanic, care naviga la Sud de Groenlanda. La 11 Decembrie 1940, un crucișător auxiliar britanic, la Est de insula Sft. Elena, în apropierea coastelor Africii portugheze. În iarna anului 1940-41, vasele de război germane atacă cu succes vasele comerciale ale inamicului, în apropierea insulelor Marianne și Guam din Oceanul Pacific. La 29 Decembrie 1940, un vas de război german distruge instalațiile din port și avioane pe insula Nauru, așezată pe ecuator la sud de arhipelagul Marshall. Tot în aceeași zi, un convoiu britanic este atacat cu succes la Est de coasta Groenlandei. La 5 Ianuarie 1941, vasul britanic „Nalgora” este scufundat în apropierea insulelor Capului Verde. Iar în Ianuarie 1941, forțe germane de suprafață atacă cu succes vasele comerciale ale inamicului în Oceanul Pacific, la sud de insulele Hawaii.

Crucișătorul Averof

Disprețuind manevrele flotei engleze, amicul Tudusiadis mi-a povestit câte ceva despre crucișătorul Averof:

Știi dimiaoastră ca fel mai mare crucișătoru de pe pumuntu este Averof. Chind a fost războiu între greșile și turșii Averof era la Chistendze la Marea Neagra. Si a pornito la Atena să ia arma-ta greacă. Pe Marea Neagra, vede capitania două luntrili, două barcușili, două ibrișili. Te era? Breslau și Goeben. Atunți capitania a aruncat o undița și le-a pescuit-o la cuverta.

Cand a ajuns la Bosforo, Averof era pre mare, nu putea sa treca. Atunți capitania, omo destepto, a unso Averof cu vasilinia si, mștuul a trecut-o la Bosforo. Averof cand merdze pe Marea Ezdea umple cu fumo tota peninsula Balcanică. La mizloc are are un loc unde pluteste mititele pamporia: copilașii de la Ane-rof. Cand curafa gaura de la tunuri, marinarii ia muncare pe doua saptamuni inainte. Averof are patru coșurili: trei pentru masinili si unu pentru plașinta.

Pe Averof erau doi frașili: unu sedea la proza si altul la pupa. Si nu putea sa corispondeze decat cu posta. Primea scrisorili la fiții luni udafa. Odata, un frate che n'a primit scrisore dela fratele lui, s'a suil la catargo si s'a aruncati la mare Neagra. Si pana zoso n'a murito niți de frigo, niți de ineco, pana zoso a murito de foame.

Ca sa faca economia de muniția, tote obuzele si srapnele dela Averof sunt legată cu gumilastico. Fațe: pișii, bum! pișii, bum! si bomba vine la loco de unde a plecato.

Ca sa nu le gauresca niți gloanșele, niți srapnelele, niți obuzu. Averof este facuto numai din plașili de otelo. Așa este facuto: plașili, plașili, surupo: plașili, plașili, surupo!

Cand vine bomba fațe: viiiz, poc! si fiist! fudze. E lustru.

Acu o luna s'a tras o bomba dela Atena la Stimbol. Si pana acuma n'a azunso. Umbla bomba la zigzago.

Averof este asa de mare: are 225 metri. Iardzime, dar lundzime nu se stia!

IAG

Dela 1 Martie 1941

începe să funcționeze

Institutul de Arte Grafice al Gazetei Transilvaniei

în str. Regele Carol I No. 56-58

Execută orice fel de lucrări de

Tipografie, Legătorie și Cartonaje:

cărți, broșuri, ziare, imprimare, executate de cei mai

buni specialiști în această branșă.

Făcând comenzi la Institutul de Arte

Grafice al „Gazetei Transilvaniei”

sprijiniți o mare operă românească

Prețurile cele mai reduse!

INFORMAȚIUNI

ADMINISTRATIVE. Se face cunoscut că birourile administrației ziarului nostru au fost mutate din Calea Victoriei 35 în localul redacției, str. Regele Carol I No. 56-58, telefon 24-40.

Toate anunțurile, inseratele, reclamele etc., vor fi îndrumate pe adresa de mai sus.

* Misiunea germană și armata germană din România are un statut de funcționare aparte și constituie personalități juridice distincte de Statul Român sau instituțiile pendinte de acesta.

In consecință, furniturile de mărfuri care se fac acestora, sau cumpărările ce fac, sunt supuse contribuției excepționale de 2% și nu impozitului proporțional de timbru de 1,70%.

Această dispozițiune se va comunica de către comercianți și persoanele în drept atât reprezentanților misiunii germane sau ai armatei germane pentru a da dispozițiuni în consecință, cum și tuturor celor interesați.

* Organele Chesturii poliției Brașov au reușit, după minuțioase cercetări, să aresteze pe cunoscuta escroacă Munteanu Gabriela, autoarea a numeroase furturi și spargerii săvârșite pe raza acestui municipiu.

Numita mai este urmărită și de chesturile Focșani și Galați, unde are de execu-

ta o condamnare de 2 luni închisoare. După dresarea actelor, Munteanu Gabriela a fost înaintată Parchetului.

* Brașov, 22. — Ieri la orele 16 a avut loc în sala mare a Camerei de comerț din Brașov, adunarea generală ordinară a Societății Crucea Roșie, filiala Brașov. Din lipsă de spațiu, vom face o dare de seamă mai amplă în numărul viitor al ziarului nostru.

* Brașov, 22. — Membrii comitetului refugiaților sunt rugați să ia parte la ședința care se va ține la locul obișnuit, Sâmbătă 22 Februarie, orele 18, unde se vor discuta importante chestiuni privitoare la situația refugiaților.

AVIZ

Casa Asigurărilor Sociale Brașov, oferită pentru închiriere terenul viran proprietatea Casei Centrale, situat în Brașov, Str. Cuza Vodă Nr. 1, pe termen de un an.

Ofertanții vor depune ofertele la Direcțiunea Casei până în dimineața zilei de 3 Martie 1941.

Director, Șeful Serviciului, Gh. Enescu. Indescifrabil.

115

Dela Administrația Financiară

CONTRIBUȚIA EXCEPȚIONALĂ ASUPRA MEDICAMENTELOR

Prin ord. circular Nr. 575825/31/III/940, s'a stabilit ca vânzările de medicamente să fie supuse contribuției excepționale de 2 la sută o singură dată. Pentru a înlesni perceperea contribuției excepționale de 2 la sută, prin același ordin s'a fixat locul unde se face această operațiune și anume: la vamă pentru medicamentele importate și la vânzările dela fabrică sau laboratoare pentru medicamentele produse în țară. Acest mijloc de percepere nu scutește însă de contribuția excepțională de 2 la sută vânzările de medicamente care au fost cumpărate sau importate înainte de 1 Aprilie a. c. și care s'au revândut după această dată și la care deci nu s'a achitat contribuția de 2 la sută, deoarece este evident că legiuitorul a urmărit taxarea medicamentelor, însă pentru anumite considerente sociale, s'au supus contribuției numai o singură dată.

In consecință, medicamentele care au fost importate sau vândute din fabrici, laboratoare, depozite, etc., înainte de 1 Aprilie 1940 și la care nu s'a perceput contribuția de 2 la sută, se datora această contribuție în momentul vânzării acestor medicamente.

Deoarece majoritatea depozitelor, farmaciile, drogheriile nu au achitat contribuția excepțională de 2 la sută la vânzările de medicamente efectuate după 1 Aprilie 1940, însă cumpărate de acestea înainte de această dată, Ministerul acordă termen de plată fără amendă până la 1 Martie 1941, pentru contribuția excepțională de 2 la sută, datorată la vânzările de medicamente efectuate după data de 1 Aprilie 1940 și care au fost cumpărate înainte de această dată și la care nu s'a achitat contribuția de 2 la sută.

Contribuția excepțională de 2 la sută se va calcula conform dispozițiunilor ordinului 277177 din 18 Octombrie 1940 și anume pentru specialitățile farmaceutice valoarea se stabilește după broșura Taxa oficială a specialităților farmaceutice, prețurile din coloana I, la care se adaugă un procent de 42 la sută, iar pentru medicamentele din Taxa farmaceutică oficială, contribuția se calculează la prețul de facturare către public.

Pentru simplificarea formalităților de percepere, față de greutatea stabilirii cantităților de medicamente vândute în condițiunile arătate mai sus, se va achita contribuția de 2 la sută la întreg stocul de medicamente ce se găseau în depozite, farmacii etc. la data de 31 Martie 1940 și la care s'a aplicat contribuția de 2 la sută.

Plata se va face direct la Administrațiile financiare pe bază de borderouri.

Administrațiile financiare sunt obligate a observa cu deosebită atențiune modul cum se calculează valoarea medicamentelor, la care ne referim și va organiza un control minuțios la întreprinderile vizate în special la depozitele de engros.

Totodată, se atrage atențiunea că orice

sustragere va fi sancționată cu maximul amenzii fixe.

LEGUMINOASE SCUTITE DE CONTRIBUȚIA DE 2%

In art 21 al Legii Contribuției Excepționale de 2%, s'a prevăzut, că vânzările de legume sunt scutite de contribuția de 2 la sută.

Intențiunea legiuitorului, când a fixat tabela bunurilor scutite de contribuția excepțională de 2 la sută, a fost de a excepta dela plata acestei contribuțiuni numai bunurile care sunt de mare consum menajer și primă necesitate.

Pe baza acestor considerente, nu toate vânzările de mazare beneficiază de scutirea prevăzută în art. 21, astfel numai vânzările sezoniere de mazare verde proaspătă în păstăi sau boabe, sunt scutite de contribuția excepțională de 2%.

In consecință, vânzările de mazare uscată de orice fel, decorticată, galbenă sau verde etc., sunt supuse contribuției excepționale de 2%, indiferent dacă sunt destinate industrializării, revânzării sau consumației.

Această dispozițiune de taxare intră în vigoare dela data publicării prezentei.

CONTRIBUȚIA DE 2% ASUPRA VÂNZĂRILOR DE BUNURI MOBILE ȘI IMOBILE

Contribuția excepțională de 2% este un impozit care se aplică asupra vânzărilor de bunuri mobile și imobile. Caracteristica acestui impozit este precis determinată de art. 14 al legii respective, când spune: Contribuția excepțională de 2% se calculează și se aplică asupra prețurilor cu care se vând sau se pun în consumație articolele de orice natură, mărfurile și bunurile mobiliare și imobiliare.

Deci pentruca acest impozit să fie exigibil, se cere o mutație efectivă a bunurilor și un preț. In consecință nu se aplică contribuția acolo unde nu există mutație de bunuri sau lipsește prețul, cum este cazul la donații, succesiuni, ori alte contracte cu titlu gratuit.

In practică se ivesc diferite spețe când anumite întreprinderi, care au mai multe industrii, furnizează dela o industrie la alta diferite materiale, apă, curent electric etc., ca de exemplu o întreprindere industrială are uzină electrică proprie și furnizează curent electric pentru fabrica, care aparține aceleiași întreprinderi; altă întreprindere este compusă din moară și fabrică de paste făinoase și trimite făina măcinată dela moară la fabrica de paste făinoase.

In cazurile arătate mai sus ca exemplificare, nu se face nici o mutațiune de bunuri, deoarece atât curentul electric, cât și făina sau alte mărfuri nu-și schimbă proprietarul și acesta se deplasează în mijlocul aceleiași întreprinderi. In această situație sau altele similare, nu se datorează contribuția de 2 la sută, deoarece bunurile nu-și schimbă proprietatea, ci circulă în cadrul aceleiași întreprinderi.

Primăria Municipiului Brașov.
No. 2889/1941. Serv. economic.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 14 Martie 1941, ora 16, se va ține la Primăria Municipiului Brașov, în conformitate cu dispozițiunile Legii Contabilității Publice art. 88-110, o licitație publică cu oferte timbrate și sigilate, pentru închirierea pe timp de 3 (trei) ani a următoarelor localuri și locuințe, cari vor deveni libere în decursul anului curent:

1. Localul de bancă din Str. Regele Mihai I No. 12.
2. Localul de prăvălie din Str. Regele Mihai I No. 12.
3. Locuința dela etajul I din Piața Libertății No. 29.
4. Localul de restaurant din Casa Sfatului.
5. Localul de prăvălie din Piața Libertății No. 28.

Garanția provizorie este de 5% din valoarea ofertei și trebuie să cuprindă o cotă de cel puțin 25% bonuri pentru Inzestrarea Armatei.

Condițiunile detaliate se pot vedea la Serviciul Economic (Clădirea II, etaj II, Camera 7).

Brașov, la 18 Februarie 1941.

Primar: Dr. N. G. V. Gologan mp.

Secretar General: Dr. V. Voicu m. p.

Șeful Serviciului: O. Zaminer m. p.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BRAȘOV

No. 31823-1940. Serv. tehnic.

Ordonanță

Noi, Primarul Municipiului Brașov: Văzând stricăciunile cauzate unor clădiri din oraș de cutremurul de pământ din 10 Noembrie 1940;

Având în vedere că o parte din imobilele avariate n'au fost încă reparate; Având în vedere că din cauza înghețului și desghețului, stabilitatea acestor imobile poate fi compromisă, periclitând siguranța persoanelor;

Având în vedere că, în interesul siguranței, este necesară examinarea, de către persoane competente, a tuturor clădirilor avariate;

In virtutea dispozițiunilor cuprinse în art. 16 din Legea Administrativă,

ORDONAM:

Toți proprietarii imobilelor din Brașov sunt dator să-și verifice clădirile avariate din cauza cutremurului de pământ din 10 Noembrie 1940 prin specialiști autorizați, ingineri-constructori, arhitecți sau maștri-constructori.

Părțile de clădire a căror stabilitate este amenințată vor fi dărimate sau consolidare.

Consolidarea se va face pe răspunderea personală a inginerului, arhitectului sau maestrului-constructor, însărcinat cu executarea sau conducerea lucrării. Aceștia sunt obligați ca până la data de 1 Aprilie 1941 să prezinte la Serviciul tehnic al Municipiului Brașov un raport în care să arate pe scurt starea imobilului și lucrările necesare a fi executate pentru a garanta rezistența și stabilitatea construcției.

Consolidarea părților de construcție avariate se va executa îndată după publicarea prezentei ordonanțe.

Orice daune sau accidente ce ar rezulta din nerespectarea acestor măsuri, sau din executarea unor lucrări superficiale de reparații, rămân exclusiv în sarcina proprietarilor și persoanelor mai sus arătate, însărcinate cu executarea lucrărilor.

Examinarea halelor, coșurilor de fabrici, construcțiilor industriale și în general a tuturor construcțiilor mai importante în cari sunt aglomerații de persoane, cu excepția acelor verificăte de organele Serviciului tehnic al primăriei, se va face cu o deosebită atenție.

Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 24 ore dela aducerea ei la cunoștința publică.

Contravenienții la prezenta ordonanță se vor pedepsi cu amendă dela 500-2000 Lei, iar clădirile, sau părțile de clădire fără stabilitate, vor putea fi demolate de Primărie pe cheltuiala proprietarului.

Brașov, la 11 Februarie 1941.

Primăria Municipiului Brașov

Mica publicitate

Dactilografa dela „2-B” și Funcționarul dela „M 5”, cari au publicat cereri de serviciu la ziarul nostru, sunt rugați să treacă neintârziat pe la redacție.

DE INCHIRIAT o prăvălie în strada Gării Nr. 40. 425

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 425

BUCĂTĂREASĂ sau fată isteasă, care să se priceapă și la gătit, se caută pentru angajare imediată. Adresa Str. Mareșal Averescu nr. 41, etaj II, la profesorul I. Gherghel.

SCHIMB SAU VÂND plătilbil în România una ultramodernă centrală casă cu 4 apartamente. Deasemenea 3 parcele în centrul Clujului, cu Brașov, București. Oferte la ziar sub „Splendidă”. 1-3

ANGAJĂM maestru mecanic pentru automobile, vopsitor, electrician pentru acumulatori și bobinaje, și specialist în arcuri de automobile, cu lefuri bune. Oferte la firma „Auto-Record”, Str. Dr. Schnell Nr. 3, lângă fabrica Schiel. 78

SE CAUTĂ lucrătoare curate, îndemnatice pentru imediată angajare. Hess A. G., Brașov. 103

LUCRĂTOARE PRICEPUTE caută Fabrica Nivea (Beiersdorf S. A. R., Str. General Moșoiu, 39). 106

FEMEE DE SERVICIU în casă pentru angajare imediată ocupată jumătate zi. Adresa: Str. Gheorghe Lazăr, 9 A. apartament 2. 107

CAUT ȚESĂTOARE bune pentru covoare persane, Mihail Weiss, 2. 108

DOICĂ sănătoasă caută post la o familie bună. Str. Horia 16.

CALFA DE CROITOR și băiat de serviciu găsec angajament imediat la croitoria Szabo Ioan, str. Regele Carol 22, ap. III.

CUMPĂR radio de ocazie. Informațiuni la ziar. 110

DE INCHIRIAT 2 camere mobilat sau nemobilat. Str. Mihail Weiss Nr. 16., ap. 4, etaj. 75

APARATE RADIO de vânzare urgent, orice preț acceptabil. Szász, colț Piața Odobescu 2 (Răcădău). 111

S'A PIERDUT permisul de bicicletă No. 11589 Br., eliberat de Chestura Poliției Brașov pe numele Gertrud Bratya. Îl declar nul și fără valoare în mâna oricui s'ar găsi. 113

Academia Comercială Brașov caută spre cumpărare un alambic de cca. 50-100 litri. Ofertele se vor adresa Academiei la Brașov.

DACTILOGRAFĂ româncă caut post oraș sau provincie, posed diplomă. Ziar 2. — B. 1-2

Primăria comunei Satulung. Jud. Brașov

No. 3/1941.

Publicațiune de concurs

Primăria comunei Satulung, județul Brașov, în conformitate cu dispozițiunile art. 61 din Codul funcționarilor publici, publică concurs pentru ocuparea postului de dactilograf, vacant la această primărie.

Salariul este cel prevăzut în bugetul comunei pe anul 1940/941.

Candidații trebuie să îndeplinească condițiunile cerute de art. 3 și 168 al. b. din Codul funcționarilor publici.

Cererile împreună cu actele doveditoare a cerințelor art. 3 și 168 al. b. din Codul funcționarilor publici, se vor înainta Primăriei comunei Satulung până la data de 31 Martie 1941.

Satulung, la 10 Februarie 1941.

Primar, Dumitru C... Notar, Nicolae C...

Conferințele Extensivului Academice

Prof. I. Moga

„Românii în economia transilvană — aspecte istorice”

Imperativul vremurilor de față: O colaborare temeinică și o acțiune unitară pentru a redobândi țara noastră: România veșnică

Brașov, 22. — Joi seara, la orele 19, d. prof. I. Moga, dela Academia Comercială clujeană mutată temporar la Brașov, a vorbit în sala festivă a Camerei de Comerț, în cadrul conferințelor „Extensivului Academice” și în prezența unui public ales, despre: „Românii în economia transilvană — aspecte istorice”. Conferința d-sale construită pe argumentări științifice și serioase date istorice, a impresionat prin bogate citate și mărturii cari au evidențiat încă odată minunatele calități de negustori ale Românilor transilvăneni, precum și strânsa colaborare economică ce a existat în trecut între aceștia și conlocuitorii noștri Sași.

După unele considerente introductive cari au fixat cadrul problemei, conferințiarul a arătat că „cercetarea trecutului economic al Românilor din Transilvania întâmpină mari dificultăți, deoarece mărturiile ce ne-au rămas în arhive, sunt unilaterale; ele aparținând fie vechilor stăpâni feudali, fie posesorilor de privilegii în cadrul cărora era îngăduită activitatea industrială și comercială medievală; atât unii cât și ceilalți, fiind deținători exclușivi ai puterii politice dela care Români din anul 1457 începând, au fost excluși”. Iar „eliminarea noastră din organismul politic al țării în urma revoluției dela Bobâlna a însemnat generalizarea regimului feudal și asupra teritoriilor cari prin natura lor erau destinate a rămâne ferite de nedreptățile acestui regim, cum era pământul crăesc și regiunea săcuiască, generalizare făcută în dauna locuitorilor băștinași ai acestor regiuni”. În asemenea împrejurări, participarea Românilor la viața economică a Transilvaniei a fost aproape nulă. Națiunile privilegiate exercitau aproape un monopol în această ramură de activitate.

Perioada de îmbogățire a orașelor comerciale transilvane nu corespunde veacurilor XIV—XV, ci veacurilor următoare, când porturile dunărene au fost sustrate comerțului european de cucerirea turcească, iar calea spre târgurile Europei Centrale și Apusene a fost tăiată de căderea capitalei ungare sub stăpânirea semilunei. Atunci s'au dezvoltat Sibiu și Brașovul, al căror isvor de bogăție n'au fost mărfurile străine, ci în primul rând, industria lor, industrie care a sporit și s'a perfecționat pe măsura în care exigențele de consum ale Țărilor Române o impuneau. Acest fapt este constatat de abatele dalmatin Tubero, care călătorind la începutul secolului XVI prin Ungaria și văzând

nivelul cu totul scăzut al industriei din această țară, rămâne uimit de gradul elevat al industriei ardelenice, exclamând: „Tot ceea ce există în Ungaria, care să aparțină meșteșugurilor nobile și artelor mecanice, totul se află la transilvăneni. O pot dovedi eu și ceilalți cari au văzut și văzând s'au uimit de mirare”.

Conferințiarul a arătat apoi că vrednicia creatoare a concetățenilor noștri Sași, a fost stimulată de gustul rafinat al boerimeii muntene și moldovene și că economia transilvană a exercitat un rol determinant în economia spațiului dintre Nistru, Tisa și Dunăre. Războiul vamal dintre Austro-Ungaria și România, a adus însă ruina provinciei noastre.

După ce arată regimul sever al breslelor din secolul al XVII-lea, și după ce stabilește cauzele cari au dus la eliminarea de pe piața internă a fabricatelor străine de mare consum, și apoi ca o reacțiune împotriva importului de postav și abă din Țara Românească când guvernul vienez a decretat oprirea importului rezultat din asemenea produse, s'a atins grav una dintre cele mai înfloritoare ramuri ale industriei noastre țărănești. Exemplul Mărginenilor este concludent, în această privință, cari au ajuns să concureze cu succes produsele similare burgheze; pentru că: „tesutul postavului de rând, — cel sur, ca și cel românesc (pănura), — a început să se răspândească și printre țărăni sași, ca la Români, în așa măsură încât, ajunge să altereze chiar și portul național săsesc”. Mărginenii luptau astfel cu cea mai puternică breaslă de acest gen din țară: cu breasla cisușienilor și sibienilor.

Se desvoltă apoi orașele ca centre industriale și comerciale cari absorbau și produsele micilor meșteșugari români. În fruntea lor stă Brașovul. Conferințiarul citează pentru documentare plângerile breslașilor din Cisnădie și Sibiu și părțile și datele geografului Joseph Marienburg și analizează apoi celălalt aspect al vieții economice transilvane: comerțul, în care Brașovul a deținut locul de frunte.

Concluzia desprinsă de conferințiar după o evadare atât de instructivă în trecut, privește în mare măsură calitatea: numai o colaborare temeinică și o acțiune unitară pot să îndrume pașii pentru recâștigarea a ceea ce visăm cu toții: *România veșnică*.

D. prof. I. Moga a fost viu aplaudat și felicitat pentru felul sobru și convingător în care și-a desvoltat conferința.

Posturile de prim ajutor stabilite în caz de atac aerian

Brașov, 22. — Serviciul Sanitar al Municipiului Brașov, în conlucrare cu serviciile de Apărare Pasivă au întocmit următoarele posturi de prim ajutor în caz de atac aerian:

1. Postul de comandă cu un post fix de prim ajutor: Str. Hirscher Nr. 1, telefon Nr. 3856 și 2708. — 2. Postul mobil de triaj și ajutor: Str. Cuza Vodă Nr. 24, telefon Nr. 1234. (Deservește întreg orașul în cazuri grave). — 3. Echipa de prim ajutor din Sect. I: Str. Mihai Viteazul Nr. 7, telefon Nr. 2422, deservește sectorul I. Acest sector are următoarele delimitări: Fabrica Forja Poldi I. A. R., str. General Moșoiu la bifurcația cu strada Victoriei, Calea Victoriei până la str. Regina Maria, str. Nicolae Iorga spre str. Cloșca și de acolo în linie dreaptă spre vest până la marginea orașului. — 4. Echipa de prim ajutor a Sect. II: Str. Regina Maria Nr. 64, telefon Nr. 3830. Deservește sectorul II, care are limita comună cu sect. I, din marginea de vest a orașului spre strada Cloșca, Nicolae Iorga până la strada Calea Victoriei, pe aceasta până la str. Matei Basarab până la dealul Melcilor și de acolo o linie dreaptă spre sud până la marginea orașului. Cuprinde deci Centrul și Scheiul, Poiana și vilele din jurul Brașovului. — 5. Echipa de prim ajutor a Sect.

III: Calea Bucureștilor Nr. 33 și 35, la fabrica Kocsis. Telefon Nr. 2719 și 1387. Deservește sectorul III, care are delimitarea comună cu sectorul I și sect. II și cuprinde restul orașului, adică cartierele fabricilor: Ciment, Metrom, Astra și str. Calea Bucureștilor și Zizinului, etc. — 6. Echipa de prim ajutor din Dârste: Dârste la Ambulator. Telefon Nr. 2355. Deservește: Dârste, Noa, Tîmîșul de jos și de sus. — 7. Echipa de dezinfectare și spălare: Str. Canalului Nr. 16. Deservește întreg orașul. — 8. Laboratorul comunal: Str. Cuza Vodă Nr. 12, telefon Nr. 3350. Deservește întreg orașul. — 9. Spitalele: Sunt toate spitalele existente în prezent: Spitalul Mărzescu nou, str. Cuza Vodă Nr. 16, telefon 2742; Spitalul Mărzescu vechiu, str. Dima Nr. 1, telefon 2075; Spitalul Oftalmologic, str. Brâncoveanu Nr. 4, telefon 1662; Spitalul de contagioși, strada Cicio Pop, telefon 1455. Spital pentru gazați: Sanatoriul Dr. Dogariu, str. General Avrescu Nr. 11, telefon 3602; Sanatoriul Dr. Leonhardt și Flechtenmacher, str. Victoriei 68, telefon 2350.

În afară de spitalele de mai sus, vor lua ființă în caz de mobilizare, și alte spitale, cari vor fi comunicate la timp.

Prefectura Județului Brașov
Oficiul Jud. de Aprovizionare

No. 2256 1941

Ordonanță

Noi, Prefectul Județului și Primarul Municipiului Brașov;

Având în vedere decizia Ministerului Coordonării și Statului Major Economic No. 109 din 25 Ianuarie 1941, publicat în Monitorul Oficial No. 22 din 27 Ian. 1941, fila No. 413;

Având în vedere ordinul telegrafic al Ministerului Coordonării No. 9578 din 28 Ianuarie 1941, precum și ordinele No. 1571 din 28 Ianuarie, No. 1589 din 25 Ian. și No. 10.109 din 2 Februarie 1941, prin care a dispus executarea suszisei deciziuni privitoare la reducerea consumului făinei de grâu și introducerea zilei de mămăligă;

În virtutea dispozițiilor art. 16 și 99 din Legea Administrativă combinat cu art. 7 din Inaltul Decret Regal No. 3219 din 1 Septembrie 1940;

ORDONĂM:

Art. 1. — Cu începere dela 20 Februarie 1941, regimul făinei de grâu și al pâinei se stabilește precum urmează:

1. Făina de grâu se va măcina cu extracția prevăzută în Decretul-Lege No. 3293 publicat în Mon. Oficial din 2 Octombrie 1940, adică:

2. Făina albă, patiserie, se va vinde loco moară sau depozit cu lei 27,50 kgr., cu toate taxele plătite.

3. Făina populară din grâu, se va vinde loco moară sau depozit cu lei 14 kgr., cu toate taxele plătite.

4. Prețul făinilor la vânzătorii detașiști (băcării, gherete etc.) pentru consumul familiar, se va fixa adăugându-se la prețul de cost cheltuielile și beneficiile fixate de legea speciei.

5. Pâinea populară se va fabrica pe tot cuprinsul județului în greutate de 800 grame și se va vinde cu cântarul în stare rece, după cel puțin 12 ore dela scoaterea din cuptor, cu lei 11 bucată.

Pentru pâinea dusă la domiciliu, sau vândută în băcării și alte întreprinderi similare, se va putea percepe 50 bani în plus la bucată.

Este cu totul interzis, ca pâinea să se dea în consumație în ziua în care a fost fabricată.

La fabricarea pâinei populare se vor întrebuița 4 părți (80%) făină populară de grâu și o parte (20%) făină de porumb (mălai).

Făina de porumb va fi bine opărită cu apă fiartă înainte de a fi amestecată cu aluatul din făina de grâu.

Făina de porumb va fi fabricată din porumb sănătos, nu va avea țărițe și nu va fi nici încinsă, nici mușcăită.

6. Brutarii nu vor putea coace pâine neamestecată cu 20% mălai nici chiar locuitorilor particulari.

7. Pentru controlul cantităților făinei de porumb ce se va amesteca în pâine, se pune în vedere brutarilor, ca în registrul special obligator pentru evidența făinei, să înscrie zilnic și regulat și toate cantitățile de făină de porumb pe cari le vor introduce în brutării, precum și cantitățile cari vor fi trecute la fabricație.

Aceste date se vor înscrie în rubricile libere destinate timbrelor de control, cari se vor face după aceleași norme ca și cele stabilite pentru făina de grâu.

8. Introducerea unei zile a consumului de mămăligă pe săptămână începe în mod obligatoriu de Luni 24 Februarie 1941 în-

Primăria Municipiului Brașov.
No. 4401/1941. Serv. economic.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința celor interesați, că, în ziua de 18 Martie 1941, ora 16, se va ține la această Primărie o licitație publică cu oferte închise, timbrate și sigilate în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P. și Decret-Lege No. 200, publicat în Monitorul Oficial No. 21 din 26 Ianuarie 1940, pentru aprovizionarea serviciilor Municipiului cu imprimările necesare pe anul bugetar 1941/1942.

Valoarea imprimatelor este de circa 500.000 (cincisutemii) Lei.

Drept garanție se va depune odată cu oferta și în plic separat 5% din valoarea ofertei în numerar sau efecte de Stat, dintre care 25% în bonuri de Inzestrare a Armatei.

Caetul de sarcini, tabloul imprimatelor și informațiuni se pot lua dela Serviciul Economic al Municipiului (clădirea II,

chisiv.

În Sâmbăta premergătoare zilei de mămăligă, toate autoritățile din subordinea noastră, întrunite cu funcționarii din alte servicii și eventual cu delegați militari, vor supraveghea distribuția pâinei pentru ca unii cumpărători să nu facă achiziții prea mari decât pentru trebuințele obișnuite pentru o zi, iar brutarii să nu vândă mai multă pâine decât în zilele obișnuite, în vederea unei cât mai chibzuite economii și rezerve pentru viitor.

9. Prețurile de mai sus sunt maximale.

Prețul făinilor și al pâinei se va fixa de Municipiul Brașov și primăriile comunale, prin ordonanțe pe baza calculelor de revenire în conformitate cu instrucțiunile și baremurile în vigoare ale Oficiului Central pentru valorificarea grâului și în conformitate cu ordinele primite dela această Prefectură.

Aceste prețuri nu vor depăși pe cele din București.

Nu mai în cazul, când condițiile locale impun la făină și pâine prețuri mai mari — nu însă din speculă și din obiceiul de a se majora prețurile de făină și câștig exagerat — decât cele fixate pentru Municipiul București, Oficiul central pentru valorificarea grâului, pe baza raportului motivat al Primăriei sau Municipiului în cauză, vom propune, iar Ministerul Coordonării va stabili, dacă va fi cazul, noul preț de vânzare.

10. În ceea ce privește regimul produselor ce se pot fabrica din făină de patiserie, se vor urma întocmai dispozițiile Decretului-Lege No. 3293 din 2 Octombrie 1940.

Covrigii simpli, cu lapte, zahăr etc., chiflele, cornurile și orice alte produse de simigerie și patiserie, se vor putea fabrica numai din făină de patiserie, respectându-se dispozițiile în vigoare privitoare la mărime și prețuri.

Rămân în vigoare prevederile deciziunilor cu No. 23 din 21 Octombrie 1940, publicate în Monitorul Oficial No. 297—1940 și No. 78 din 17 Decembrie 1940, publicate în Monitorul Oficial No. 299—940, privitoare la regimul cornurilor, chiflelor, pâinei graham și pastelor făinoase.

Art. 2. — Contravențiunile la dispozițiile ordonanței de față se încadrează în prevederile art. 14 din Decret-Lege No. 3293 din 2 Octombrie 1940 și în prevederile Decretului-Lege pentru supravegherea și apărarea economiei naționale No. 6122 din 13 Septembrie 1940, publicat în Monitorul Oficial No. 214 din 14 Septembrie 1940, precum și în prevederile Decretului-Lege No. 4099 din 16 Noiembrie 1939 pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite.

Art. 3. — Oficiul județean de aprovizionare, Subdiviziunile circulației și prețurilor și Oficiul județean pentru valorificarea grâului sunt însărcinate cu aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei ordonanțe.

Brașov, 17 Februarie 1941.

Prefect militar,
Colonel Gh. Vrâncănu.

Primarul Municipiului,
Dr. N. G. V. Gologan

Șeful Oficiului jud. de aprov.:
Eugen Sibiianu

etaj II, camera 7).

Brașov la 19 Februarie 1941.

Primar:

Dr. N. G. V. Gologan m. p.

Secretar general:
Dr. V. Voicu m. p.

Șeful Serviciului:

O. Zamir m. p.

Invitare

Reuniunea F. R. pentru ajutorarea văduvelor scăpătate „Azilul Susana A. Mușesianu” din Brașov, în baza autorizației cu No. 17152 din 15 Febr. 1941, primită dela Garnizoana Brașov, a hotărât continuarea ceaiurilor obișnuite, la care invită cu toată căldura pe stimatele sale membre și binefăcătorii acestei Reuniuni. Proximul ceai se va aranja Luni în 24 Februarie 1941, orele 4.30 d. m., tot în saloanele Casinei Române din Piața Libertății.

Brașov, 19 Febr. 1941.

Prezidentă:
Tina Socacia

Secretar:
Mă. Oancea

ULTIMA ORA

Termenul de opțiune expiră la 28 Febr. 1941 — Comunicat —

Se aduce la cunoștința celor interesați, că termenul de opțiune, fixat în ședința de Arbitraj dela Viena, expiră la 28 Februarie 1941.

Cetățenii români, stabiliți la 30 August 1940, în teritoriul cedat, deci și Români expulzați și refugiați sau plecați din teritoriul cedat, au dobândit în sensul art. 3 al Arbitrajului dela Viena, de drept supușenia maghiară și nu sunt obligați să îndeplinească nici o altă formalitate în acest scop.

Cetățenii români de origine etnică ungară, stabiliți în teritoriul Transilvaniei (Banatul și Crișana) rămasă României, au dreptul să opteze pentru cetățenia ungară până la 28 Februarie a. c.

Declarațiunile de opțiune se vor face în fața notarilor publici, sau secțiunilor de notariat de pe lângă judecătorii, în Vechiul Regat.

În consecință, toate persoanele de origine etnică ungară, cari optează pentru cetățenia ungară, urmează să se prezinte până la termenul fixat mai sus, la un notar public, sau la Judecătoria respectivă, spre a da o declarațiune sub formă autentică.

Aceste declarațiuni vor fi făcute în 2 exemplare. Ele sunt scutite de orice taxe.

Cu aceste două exemplare de declara-

țiuni, persoana în cauză se va prezenta la Poliția respectivă în orașe, sau la preturile respective pe teritoriul rural, care vor elibera pe baza lor autorizația de trecere peste frontiera.

În afară de această declarațiune, optanții vor mai prezenta Preturei, respective Poliției, următoarele acte spre a obține autorizația de trecere frontierei:

1. Certificatul dela Administrația Financiară sau Percepția respectivă, dovedind că este la curent cu plata impozitelor;
2. Certificat dela cazierul judiciar, doveditor că nu este urmărit pentru fapte penale;
3. Confirmările oficiale, că a îndeplinit, la Biroul populației și cartea de imobil, formele pentru plecarea din țară.

Optanții nu sunt obligați a părăsi număidecât România, ei având dreptul de a rămâne în țară, în baza autorizației eliberată de Pretură sau Poliție, timp de un an, în vederea lichidării averii și afacerilor.

Din momentul însă când optantul a dat declarația de renunșare la cetățenia română, el pierde de drept calitatea de cetățean român, dobândind calitatea de cetățean străin pe teritoriul românesc.

Optanții cari peste termenul de un an fixat de Arbitraj dela Viena, vor rămâne încă în țară, vor fi expulzați.

Mișcarea intervenționistă amer cană este condusă de evrei Americanii adevărați și cu răspundere sunt împotriva oricărui amestec în Europa

New-York, 22 (Bit.) — În vreme ce în fruntea celor care doresc ca America să rămână în afara conflictului se află persoane ale căror simțăminte de patriotism și răspundere sunt incontestabile, ca de pildă: colonelul Lindbergh și generalii Hughes Johnson și Robert Wood, oameni tineri și combativi, grupul intervenționistilor este condus de bătrâni anglomani evrei ca Nicolas Muray Dutler și senatorul Glass.

De altfel, cele două grupări care s'au pronunțat împotriva intervenției, „America înainte de toate” și „Comitetul împotriva participării americanilor la războiul acesta”, s'au constituit în sânul cercurilor universitare și al *American Legion*-ei.

DECLARAȚIA RABINULUI HELLER

Nu începe nici o indoială că intervenționistii care se grupează în jurul președintelui Roosevelt urmăresc să substituie puterea militară și financiară nord-americană celeia engleze și să mențină în lume dictatura bancară și politică a internaționalei eorești. În sprijinul acestei afirmații este destul să cităm câteva date edificatoare. Cu prilejul unei adunări a Congresului organizațiilor eorești din America, ce a avut loc la Atlanta, șeful rabin Pamas Heller a declarat că primul lucru care se va face după înfrângerea puterilor Axei este readerea drepturilor eoreilor din toată lumea și readucerea lor la locurile pe care le ocupau.

O PROPAGANDĂ BINE SUȘTINUTĂ

Pe de altă parte, americanul, care dela

Belgrad a lansat svonul preținșelor tulburări din Italia, face parte din personalul agenției *Columbia Broadcasting System*, al carei președinte este evreul William Paley.

National Broadcasting Company, care face prin radio o propagandă activă pentru intervenția în război, este prezidată de evreul David Barnoff. Tot evrei sunt și George Backer, proprietarul lui *New-York Post*, ca și Moses Arnenberg, proprietarul lui *Philadelphia Inquirer*, care fac o susținută propagandă anti-italiană. Cei mai mulți redactori ai ziarelor care cultivă ura împotriva puterilor Axei, sunt evrei.

Ministrul tezaurului, Statelor Unite, Morgenthau, inspiratorul politicii de ajutorare a Marii Britanii, este și el evreu. De aceeași rasă este și Felix Frankfurter, judecător la Curtea Supremă, care a pregătit lui Cordell Hull întregul eșafodaj de interpretări ale dreptului internațional pentru întemeierea intervenției în război și justificarea ajutorării Angliei cu arme și nave.

Evreu este și Bloom, președintele Comisiei pentru afacerile externe de pe lângă Camera reprezentanților și în sfârșit, tot evreu este și judecătorul Samuel Rosemanu, care-i face președintelui Roosevelt discursurile.

Lista ar putea fi ușor continuată, eocotim însă, că numele citate mai sus sunt destule ca să asvârle o lumină asupra obârșiiilor mișcării ce urmărește să târască America de Nord într'o luptă împotriva puterilor Axei.

Situația localităților inundate din Ungaria continuă să fie foarte gravă

Budapesta, 22 (Rador). — Corespondentul agenției Stefani transmite:

Situația din Ungaria centrală continuă să fie gravă. În împrejurimile localității Nagykörös s'au dărâmat 160 de case.

Situația la sud de Kalocsa a devenit și mai gravă.

Un anunț important pentru decorații cu „Mihai Viteazul”

București, 22 (Rador). — Subsecretariatul de stat al colonizării și populației evacuate roagă pe toți d-nii purtători ai ordinului „Mihai Viteazul”, cari au avut loturi în teritoriile cedate, să anunțe în scris, în termen de opt zile, Subsecretariatului, suprafața lotului, indicând și localitatea unde l-a avut.

Comunicat britanic

Aerodromurile din Catania și Camiso din Sicilia greu bombardate de aviație — Fumul avioanelor incendiate se vedea dela 50 km. —

Cairo, 22 (Rador). — Marele cartier general al forțelor aeriene britanice din Orientul de mijloc publică Vineri următorul comunicat:

Mari pagube au fost cauzate aerodromurilor din Catania și Camiso din Sicilia în cursul unor atacuri date de avioane de bombardament britanice în noaptea de 20—21 Februarie.

Numeroase bombe de mare calibru și bombe incendiare au fost aruncate asu-

pra celor două aerodromuri. Au fost provocate numeroase incendii. Se crede că coloanele de fum gros și negru ce se vedeau chiar și dela 50 km. depărtare erau produse de avioanele care ardeau în hangare și în afara lor.

Au fost pricinuite deasemeni stricăciuni considerabile terenurilor de decolare de pe aerodromuri, unei șosele și liniilor de cale ferată din vecinătatea aerodromurilor. Toate avioanele noastre s'au înapoiat neatînse.

Cazu V. Boborodea, șeful Mișcării Legionare din jud. Hunedoara a fost deferit Tribunalului din Deva

București, 22 (Rador). — În ziua de 3 Ianuarie 1941, d. Viorel Boborodea, șeful Mișcării Legionare din județul Hunedoara a ridicat drept „împrumut” pe termen de 2 luni din casieria prefecturii județului Arad suma de trei milioane lei. Prefectura județului Arad cerând prefecturii județului Hunedoara restituirea acestei sume, d-nii Viorel Boborodea și dr. Emil Caba au depus la Banca Națională din Deva suma de 2.914.957 lei.

Registrele privind operațiile bănești ale organizației dela sediul legionar din Deva nu se găsesc. Astfel nu se poate stabili dacă suma depusă aparține prefecturii Arad ori fondului Mișcării Legionare din Deva.

Cazul a fost deferit Tribunalului din Deva, care va cerceta.

Dela ora 22 noaptea până la 5 dim. Brașovul nu va avea apă

Brașov, 22. — Se aduce la cunoștința publicului brașovean, că din cauza debitului mic al izvoarelor cari alimentează orașul cu apă potabilă, izvoare cari în lunile de iarnă își micșorează simțitor acest debit, precum și din motivul că, locomotivele C. F. R. sunt alimentate cu mari cantități de apă din rezervoarele orașului, Regia Publică a Intreprinderilor Municipiului se vede silită a sista până la noi dispozițiuni alimentarea cu apă în fiecare noapte între orele 22 și 5 dimineața.

Camuflarea luminilor la case

Brașov, 22. — Cu începere din 21 Februarie 1941, la lăsarea serii, nu se mai aprinde nici un fel de lumină la instituții de Stat, prăvălii, localuri publice, locuințe, dacă această lumină nu este perfect camuflată cu hârtie neagră, perdele negre și obloane.

Hârtia de altă culoare nu este admisă și se va înlocui numai cu culoare neagră, care nu permite vederea luminei afară.

Marti, 25 Februarie 1941, înainte de prânz și seara pe întuneric, va avea loc în Brașov și județ un exercițiu de A. P. de zi și un exercițiu de A. P. de noapte.

Semnalul de alarmă se va da atunci când se apreciază de autoritatea în drept. Începutul alarmei se marchează prin sunete scurte și repezi ale sirenelor orașului: toate clopoțele bisericilor, fluerele gardienilor publici, sunetul corniștilor din cazărmi vor repeta acest semnal.

Alarmarea nu durează mai mult de 5 minute dela primul semnal, în care timp toată lumea trebuie să fie gata adăpostită, în tranșee acoperite, în adăposturi amenajate, sau în adăposturi publice, gan-guri, pivnițe, camere de protecție, etc.

Se atrage atențiunea că pe timpul alarmei încetează orice mișcare, așa cum este ordonată în Ordonanța Nr. 3 a Armatiei.

Poliția supraveghează ordinea și păzește avutul cetățenilor din adăposturi.

Pompierii sunt gata la pompe și la gurile de apă, pentruca să stingă incendiul la începutul lui.

În aceleași condițiuni ca la alarmă, încetarea alarmei durează tot 3 minute cu semnal lung liniștitor, care se ordonă tot prin sirenele orașului.

Serviciul Sanitar este gata să ajute pe cei răniți, arși, bolnavi sau gazați.

Discuția legii de ajutorare a Angliei

O interesantă propunere a dlui Cordell Hull în senatul american

New-York, 22 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

În ședința de Vineri a Senatului a continuat discuția proiectului de ajutorare a Angliei.

Democratul Gillette a declarat că este cert că acest proiect de lege va arunca Sitele Unite în războiu. Dacă el va fi votat, se vor acorda d-lui Roosevelt puteri necunoscute până acum în istoria Statelor Unite.

În cercurile senatoriale bine informate din Washington se afirmă — după o știre transmisă de „International News Service” — că d. Hull, șeful departamentului de stat, a intervenit în cursul dezbaterilor din Senat cu privire la proiectul de lege pentru ajutorarea Angliei și a atras stăruitor atențiunea să nu se limiteze legea de ajutorare la Anglia, China și Grecia, întrucât războiul ar putea să se întindă și în alte țări.